

ภาพประกอบที่ 31 การวิพากษ์รูปแบบกฐินปลอดเหล้าในจังหวัดเลย ณ ห้องประชุมศรีอรรถเมธี
วัดศรีวิชัยนาราม อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย
ที่มา: สัทธกร อ้วนศิริ (15 กันยายน 2552)

สรุปผลการวิพากษ์รูปแบบกฐินปลอดเหล้าในจังหวัดเลย พบว่า มีรูปแบบกฐินปลอดเหล้าในจังหวัดเลยที่เหมาะสมทั้ง 5 รูปแบบ ได้แก่ รูปแบบที่ 1 รูปแบบกฐินปลอดเหล้าโดยยึดผู้นำชุมชนเป็นศูนย์กลาง รูปแบบที่ 2 รูปแบบกฐินปลอดเหล้าโดยยึดเจ้าอาวาสเป็นศูนย์กลาง รูปแบบที่ 3 รูปแบบกฐินปลอดเหล้าโดยยึดเจ้าอาวาสและผู้นำชุมชนเป็นศูนย์กลาง รูปแบบที่ 4 รูปแบบกฐินปลอดเหล้าโดยยึดการมีส่วนร่วมของชุมชน รูปแบบที่ 5 รูปแบบกฐินปลอดเหล้าโดยยึดผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกภาคส่วน

5.2.2 ผลการณรงค้ใช้รูปแบบกฐินปลอดเหล้าในจังหวัดเลย ปี 2552

ผลการศึกษาการณรงค้ใช้รูปแบบกฐินปลอดเหล้าในจังหวัดเลย ปี 2552 เพื่อศึกษา และพัฒนารูปแบบกฐินปลอดเหล้าในจังหวัดเลย กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ วัดในจังหวัดเลยอำเภอละ 1 แห่ง รวม 14 แห่ง โดยการประชุมชี้แจงรูปแบบกฐินปลอดเหล้าในจังหวัดเลย การประกาศเสียงตามสาย และการติดป้ายประกาศ มีดังนี้

5.2.2.1 ผลการประชุมชี้แจงรูปแบบกฐินปลอดเหล้าในจังหวัดเลย ปี 2552

ผลการศึกษาการประชุมชี้แจงรูปแบบกฐินปลอดเหล้าในจังหวัดเลย ปี 2552 พบว่าผู้ดำเนินการประชุมรูปแบบกฐินปลอดเหล้าในจังหวัดเลย ได้แก่ ทีมวิจัย ส่วนผู้เข้าฟัง การประชุมชี้แจง ประกอบด้วย เจ้าอาวาส ผู้นำชุมชน กำนันผู้ใหญ่บ้านและประชาชน ส่วนเนื้อหาสาระในการประชุมรูปแบบกฐินปลอดเหล้าในจังหวัดเลย ประกอบด้วย ความเป็นมาของการจัดงานกฐิน ประโยชน์ของการจัดงานกฐิน วัตถุประสงค์ของการพัฒนารูปแบบกฐินปลอดเหล้าในจังหวัดเลย วิธีการที่จะทำให้การจัดงานกฐินปลอดเหล้า และตอบข้อซักถามต่าง ๆ ดังเช่น ดร.สิทธิกร อ้วนศิริ หัวหน้าทีมวิจัย กล่าวชี้แจงใน การประชุมผู้เกี่ยวข้อง เพื่อสร้างความเข้าใจในการใช้รูปแบบกฐินปลอดเหล้าในจังหวัดเลย ณ วัดศรีชมชื่น ตำบลนาพึง อำเภอนาแห้ว จังหวัดเลย เมื่อวันที่ 20 กันยายน 2552 ว่า “การทอดกฐินเป็นงานบุญประเพณีที่สำคัญและได้บุญมาก เนื่องจากเป็นกาลทาน คือมีระยะเวลาจำกัดเพียงหนึ่งเดือนหลังออกพรรษา คือวันแรมหนึ่งค่ำเดือนสิบเอ็ด ถึงวันขึ้นสิบห้าค่ำเดือนสิบสอง และวัดหนึ่ง ๆ ทอดกฐินได้เพียงครั้งเดียวเท่านั้น ดังนั้น ผู้มาร่วมงานกฐินจะต้องเลิกลาอย่างเด็ดขาด โดยเฉพาะเหล้า” สอดคล้องกับการกล่าวชี้แจงในการประชุมผู้เกี่ยวข้อง เพื่อสร้างความเข้าใจในการใช้รูปแบบกฐินปลอดเหล้าในจังหวัดเลย ณ วัดวิมลราษฎร์บำรุง ตำบลนาด้วง อำเภอนาด้วง จังหวัดเลย เมื่อวันที่ 22 กันยายน 2552 ว่า “เหล้าเป็นบ่อเกิดของความเดือดร้อนมากมาย เป็นอันตรายต่อสุขภาพ และทำให้ครอบครัวยากจน ในงานกฐินปีนี้ จึงขอความร่วมมือจากผู้เกี่ยวข้องทุกท่าน ได้จัดงานกฐินปลอดเหล้า” และกล่าวชี้แจงใน การประชุมผู้เกี่ยวข้อง เพื่อสร้างความเข้าใจในการใช้รูปแบบกฐินปลอดเหล้าในจังหวัดเลย ณ วัดศรีหนองหิน ตำบลหนองหิน อำเภอหนองหิน จังหวัดเลย เมื่อวันที่ 24 กันยายน 2552 ว่า “การดื่มเหล้าเป็นการกระทำที่ผิดศีลห้า ในทางพระพุทธศาสนา การดื่มเหล้าจะนำมาซึ่งความเดือดร้อนทั้งแก่ตนเอง ครอบครัว และสังคม การจัดงานกฐินในปีนี้จะขอความร่วมมือจากทุกฝ่าย ทั้งฝ่ายเจ้าภาพ กรรมการ และผู้เกี่ยวข้องทุกท่านได้พร้อมใจกันรณรงค์ส่งเสริมสนับสนุน ให้เป็นการจัดงานกฐินปลอดเหล้าให้ได้ เพื่อเป็นแบบอย่างแก่วัดอื่น ๆ ต่อไป” ดังแสดงในภาพประกอบที่ 32

ภาพประกอบที่ 32 ดร.สิทธิกร อ้วนศิริ หัวหน้าทีมวิจัย กำลังประชุมผู้เกี่ยวข้องเพื่อสร้างความเข้าใจในการใช้รูปแบบกฐินปลอดเหล้าในจังหวัดเลย ณ วัดศรีชมชื่น ตำบลนาพึง อำเภอนาแห้ว จังหวัดเลย

ที่มา: สิทธิกร อ้วนศิริ (17 กันยายน 2552)

5.2.2.2 ผลการประกาศเสียงตามสายรณรงค์ใช้รูปแบบกฐินปลอดเหล้าในจังหวัดเลย

ผลการศึกษาการประกาศเสียงตามสายรณรงค์ใช้รูปแบบกฐินปลอดเหล้าในจังหวัดเลย พบว่า วัดเป้าหมายส่วนมากมีการประกาศเสียงตามสายภายในวัด และวัดบางแห่งมีการประกาศเสียงตามสายในชุมชนและหมู่บ้าน โดยเป็นการประกาศขอความร่วมมือไม่ให้มีการดื่มเหล้าในก่อนวันทอดกฐิน วันทอดกฐินและหลังวันทอดกฐินแล้ว ดังเช่น วัดวิราษฎร์บำรุง อำเภอนาคู จังหวัดเลย วัดเอราวัณพัฒนาราม อำเภอเอราวัณ จังหวัดเลย วัดศรีภูกระดัง อำเภอภูกระดัง จังหวัดเลย วัดจุฬาราม อำเภอท่าลี่ จังหวัดเลย ประกาศทางเครื่องกระจายเสียงของวัดสรุปได้ว่า “กฐินปีนี้ทางราชการกำหนดให้เป็นกฐินปลอดเหล้า ห้ามมีการดื่มเหล้าในงานกฐินโดยเด็ดขาด” สอดคล้องกับการประกาศเสียงตามสายของเทศบาลตำบลหนองหิน อำเภอหนองหิน จังหวัดเลย สรุปได้ว่า “เหล้าเป็นบ่อเกิดของการทะเลาะวิวาทและทำให้เกิดอุบัติเหตุ ดังนั้นในการกฐินปีนี้ จึงขอความร่วมมือไม่ให้มี

การคัมเกล้า เพราะเป็นการทำบุญกฐิน ปีหนึ่งมีครั้งเดียว” และพระครูสิริปัญญาวิสุทธิ เจ้าคณะอำเภอเชียงคาน เจ้าอาวาสวัดศรีคุณเมือง ตำบลเชียงคาน อำเภอเชียงคาน จังหวัดเลย ได้ประกาศทาง

ภาพประกอบที่ 33 การประกาศเสียงตามสายเพื่อรณรงค์ไม่ให้มีการคัมเกล้าในวันก่อนวันทอดกฐินของคณะเจ้ากฐินเพื่อนำไปทอดถวายที่วัดวิเวกธาราราม อำเภอนาดัง จังหวัดเลย
ที่มา: สัทธกร อ้วนศิริ (18 ตุลาคม 2552)

เครื่องกระจายเสียงของวัดศรีคุณเมือง สรุปได้ว่า “วัดศรีคุณเมือง เป็นวัดเก่าแก่ พุทธศาสนิกชนนิยมมาวัดไหว้พระฟังธรรม ถือน้ำสวดมนต์ และวัดศรีคุณเมืองเป็นวัดปลอดอบายมุขมานาน ในปีนี้งานกฐินของวัดก็ขอให้ญาติโยมอย่าได้คัมเกล้าในวัดโดยเด็ดขาด แล้วทุกฝ่ายก็จะได้อานิสงส์ผลบุญที่บริสุทธิ์ จากการทอดกฐินตั้งใจประสงค์” ส่วนพระครูศรีธรรมาภรณ์ เจ้าอาวาสวัดวารีสาร อำเภอภูเรือ จังหวัดเลย ก็ได้ประกาศทางเครื่องขยายเสียงตามสาย สรุปได้ว่า “ปกติแล้วประเพณีทอดกฐินวัดวารีสารไม่มีการขายเหล้า คัมเกล้า ปีนี้ก็จะเป็นเช่นทุกปีที่ผ่านมา เจ้าภาพเขามาจากทางไกล ถ้ามาเห็นญาติโยมบ้านเราคัมเกล้า ขายเหล้าในวัด ปีต่อไปใครเขาจะมาเป็นเจ้าของทอดกฐิน เพราะเขามาทอดกฐินก็ไม่ได้บุญ แล้วยังส่งเสริมให้ทุกฝ่ายทำบาปมากขึ้นไปอีก จึงอยากฝากให้ทุกฝ่ายได้ปฏิบัติให้ถูกต้อง อย่าได้มีเหล้าหรืออบายมุขใด ๆ ในวัดวันทอดกฐิน”

ภาพประกอบที่ 34 การประกาศเสียงตามสายเพื่อรณรงค์ไม่ให้มีการดื่มเหล้าในก่อนวันทอดกฐิน
ของคณะเจ้ากฐินเพื่อนำไปทอดถวายที่วัดศรีหนองหิน อำเภอหนองหิน จังหวัดเลย
ที่มา: สัทธกร อ้วนศิริ (17 ตุลาคม 2552)

5.2.2.3 ผลการติดป้ายประกาศรณรงค์ใช้รูปแบบกฐินปลอดเหล้าในจังหวัดเลย ปี 2552 พบว่า วัดเป้าหมายทั้ง 14 แห่ง มีการติดแผ่นป้ายประกาศภายในวัด เพื่อรณรงค์ไม่ให้มีการดื่มเหล้าในงานกฐิน โดยมีข้อความต่าง ๆ กันไป ดังนี้

- 1) ป้าย “ขอเชิญร่วมเป็นเจ้าภาพกฐินปลอดเหล้า ประจำปี 2552 จังหวัดเลย”
- 2) ป้าย “งานบุญปลอดเหล้ากุศลแรง”
- 3) ป้าย “ขายหรือดื่มเหล้าในวัดผิดกฎหมายนะจ๊ะ”
- 4) ป้าย “วัดปลอดอบายมุข”
- 5) ป้าย “เลี้ยงเหล้าในงานบุญ = บาป”
- 6) ป้าย “ให้เหล้า = แช่ง”
- 7) ป้าย “วัดปลอดเหล้า”
- 8) เมาแล้วขับ หลับไม่ตื่น ฟั่นไม่มี หินไม่ฟัน

และนอกจากนี้ยังมีป้ายติดที่ด้านหน้าของเสื้อยืดสีขาว ตัวหนังสือสีเหลืองและสีน้ำเงิน มีข้อความว่า “บุญติดจรวด งานบุญปลอดเหล้ากุศลแรง” แจกจ่ายให้ผู้เกี่ยวข้องกับการจัดงานกฐินปลอดเหล้าใน จังหวัดเลย จำนวน 100 ตัว

ภาพประกอบที่ 35 ป้ายรณรงค์กฐินปลอดเหล้า ณ วัดศรีชมชื่น ตำบลนาพึง อำเภอนาแห้ว จังหวัดเลย
ที่มา: สิทธิกร อ้วนศิริ (25 ตุลาคม 2552)

ภาพประกอบที่ 36 ป้ายรณรงค์กฐินปลอดเหล้า ณ วัดศรีคุณเมือง อำเภอเชียงคาน จังหวัดเลย
ที่มา: สิทธิกร อ้วนศิริ (10 ตุลาคม 2552)

ภาพประกอบที่ 37 ป้ายรณรงค์กฐินปลอดเหล้า ณ วัดวีระราษฎร์บำรุง อำเภอนาด้วง จังหวัดเลย
ที่มา: สัทธกร อ้วนศิริ (17 ตุลาคม 2552)

ภาพประกอบที่ 38 ป้ายรณรงค์กฐินปลอดเหล้า ณ วัดวีระราษฎร์บำรุง อำเภอนาด้วง จังหวัดเลย
ที่มา: สัทธกร อ้วนศิริ (12 ตุลาคม 2552)

ภาพประกอบที่ 39 ป้ายรณรงค์กฐินปลอดเหล้า ณ เทศบาลตำบลหนองหิน อำเภอหนองหิน จังหวัดเลย
ที่มา: สัทธกร อ้วนศิริ (2552)

ภาพประกอบที่ 40 ป้ายประกาศรณรงค์กฐินปลอดเหล้า ณ วัดพุทธาราม อำเภอท่าลี่ จังหวัดเลย
ที่มา: สัทธกร อ้วนศิริ (2552)

5.2.3 ผลการดื่มเหล้าจากการรณรงค์ใช้รูปแบบกฐินปลอดเหล้าในจังหวัดเลย ปี 2552

ผลการศึกษาการรณรงค์ใช้รูปแบบกฐินปลอดเหล้าในจังหวัดเลย ปี 2552 เพื่อศึกษา และพัฒนารูปแบบกฐินปลอดเหล้าในจังหวัดเลย โดยการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก กลุ่มเป้าหมาย ประกอบด้วย พระสังฆาธิการในวัดเป้าหมาย จำนวน 14 รูป และผู้ทรงคุณวุฒิที่เข้าร่วมงานทอดกฐิน ในวัดเป้าหมาย แห่งละ 1 คน จำนวน 14 คน รวมกลุ่มเป้าหมาย 28 รูป/คน โดยศึกษาผลการรณรงค์ ใช้รูปแบบกฐินปลอดเหล้าในจังหวัดเลย ปี 2552 ก่อนวันทอดกฐิน วันทอดกฐินและหลังวันทอดกฐิน ของวัดเป้าหมาย ผลการศึกษา มีดังนี้

5.2.3.1 ผลการศึกษาการดื่มเหล้าก่อนวันทอดกฐินปี 2552

ผลการศึกษาการก่อนวันทอดกฐินปี 2552 ของวัดเป้าหมาย พบว่า ก่อนวันทอดกฐินมีการดื่มเหล้าเพียงเล็กน้อย โดยมีการดื่มเหล้าในกลุ่มของคณะเจ้าภาพในบางวัด ทั้งนี้เป็นการดื่มเหล้าของคณะเจ้าภาพกฐิน เนื่องจากเจ้าภาพกฐินเดินทางมาจากต่างจังหวัด เมื่อมาพบปะกันก็

ภาพประกอบที่ 41 ดร.สิทธิกร อ้วนศิริ หัวหน้าทีมวิจัยกำลังสัมภาษณ์พระครูพัฒนาวิริยาภรณ์ เจ้าอาวาสวัดศรีวังลาน ตำบลผานกเค้า อำเภอภูกระดึง จังหวัดเลย เกี่ยวกับ ผลการรณรงค์ใช้รูปแบบกฐินปลอดเหล้าในจังหวัดเลย

ที่มา: สิทธิกร อ้วนศิริ (1 ธันวาคม 2552)

มีการดื่มเหล้าสนุกสนานกัน จากการให้สัมภาษณ์ของ พระครูศรีรัตนาลังการ เจ้าคณะอำเภอด่านซ้าย จังหวัดเลย เมื่อวันที่ 22 ตุลาคม 2552 ว่า “เจ้าภาพภิกษุในวัดโพธิ์ชัยที่พึ่งทอดผ่านไปปีนี้ มาจากธนาคาร ธ.ก.ส สาขาใหญ่ในกรุงเทพฯ และต่างจังหวัดเขามากันหลายคนหลายคณะจากทางภาคใต้ก็มี มาพบกัน ก็มีการดื่มกันบ้างเป็นการพักผ่อนจากการทำงาน” สอดคล้องกับพระครูสิทธิวิมวังค์ เจ้าคณะอำเภอหนองหิน จังหวัดเลย ที่กล่าวว่า “งานบุญทอดกฐิน วัดศรีหนองหิน ไม่มีใครดื่มเหล้ากันในวัด เพราะชาวบ้านที่นี่เขาถือปฏิบัติติดต่อกันมา สำหรับคณะเจ้าภาพที่เดินทางมาจากต่างจังหวัด เห็นเขามีความสนุกสนานกัน อาจจะมีการดื่มเหล้ากันบ้าง” สอดคล้องกับนายทอง พลภักดิ์ ผู้ทรงคุณวุฒิของอำเภอเชียงคาน จังหวัดเลย ที่กล่าวว่า “ถ้าเขาจะดื่มเหล้า เขาคงจะไม่ดื่มเหล้าให้เราเห็นหรอก โดยเฉพาะงานกฐินปีนี้เท่าที่สังเกตไม่เห็นมีใครดื่มเหล้ากัน” ส่วนนายวิรัตน์ ชามาตย์ ผู้ทรงคุณวุฒิของอำเภอภูเรือ จังหวัดเลย กล่าวว่า “คงจะดื่มกันอยู่บ้าง โดยเฉพาะพวกที่มาเป็นกลุ่ม”

ภาพประกอบที่ 42 ดร.สิทธิกร อ้วนศิริ หัวหน้าทีมวิจัยกำลังสัมภาษณ์พระครูสุธรรมมาภินันท์ เจ้าคณะอำเภอปากชม จังหวัดเลย เกี่ยวกับผลการรณรงค์ใช้รูปแบบกฐินปลอดเหล้าในจังหวัดเลย

ที่มา: สิทธิกร อ้วนศิริ (1 ธันวาคม 2552)

สอดคล้องกับคำกล่าวของ นายโสวิท ผดุงสิทธิ ผู้ทรงคุณวุฒิ อำเภอบางคน จังหวัดเลย ว่า “ก่อนวันทอดกฐินของวัดป่าศรีสว่างธรรมน่าจะมีการดื่มเหล้ากัน เพราะสังเกตว่าเขาพูดคุยกันเสียงดังและสนุกสนาน” และสอดคล้องกับ นายวิชัย จินดาหม ผู้ทรงคุณวุฒิ อำเภอเมืองเลย ที่กล่าวว่า “มันแล้วแต่กลุ่ม บางกลุ่มเจ้าภาพที่ชอบดื่มเหล้า ก็คงอดไม่ได้ จะงานบุญกฐิน หรืองานไหน ๆ มันก็ดื่มทั้งนั้น ส่วนก่อนวันทอดกฐินของ วัดศรีวิชัยนารามไม่ปรากฏว่ามีการดื่มเหล้า” ส่วนการให้สัมภาษณ์ของนายยุทธศิลป์ ปานภูมิ ผู้ทรงคุณวุฒิในเขตอำเภอดงหลวง จังหวัดเลย กล่าวว่า “จากการไปร่วมงานก่อนมีการทอดกฐินของวัดสมศักดิ์พัฒนารามและวัดหลายแห่งในอำเภอดงหลวง ไม่เห็นมีใครดื่มเหล้า”

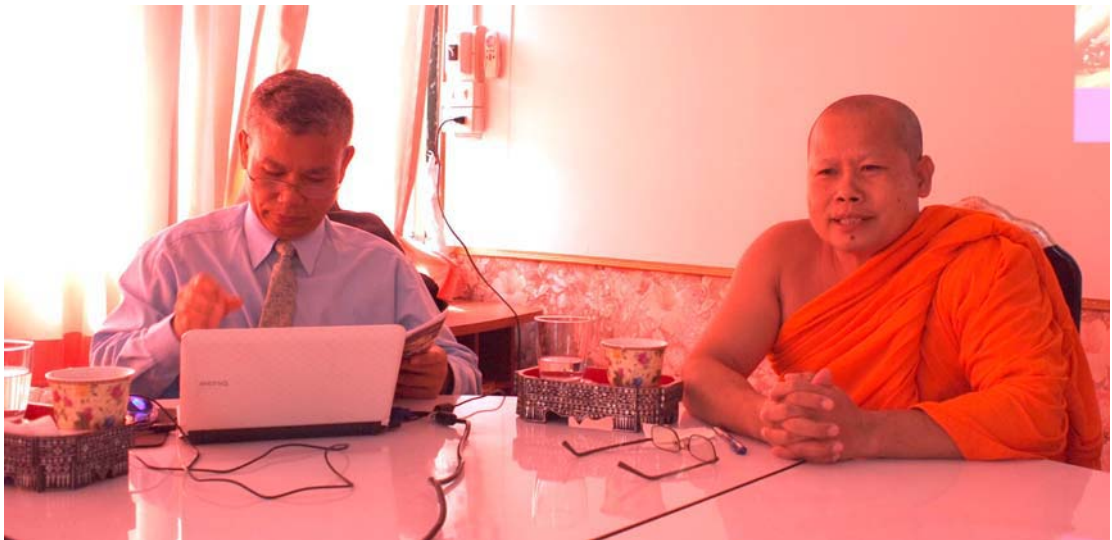
5.2.3.2 ผลการศึกษาการดื่มเหล้าวันทอดกฐินปี 2552

ผลการศึกษาการดื่มเหล้าวันทอดกฐินปี 2552 พบว่า วันทอดกฐิน ปี2552

ภาพประกอบที่ 43 ดร.สิทธิกร อ้วนศิริ หัวหน้าทีมวิจัยกำลังสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิในอำเภอนาแห้ว จังหวัดเลย เกี่ยวกับผลการรณรงค์ใช้รูปแบบกฐินปลอดเหล้าในจังหวัดเลย
ที่มา: สิทธิกร อ้วนศิริ (2 ธันวาคม 2552)

ไม่มีการดื่มเหล้า ทั้งนี้จากการกล่าวของ พระครูโสภิตธรรมาภิรม เจ้าอาวาสวัดศรีชมชื่น ตำบลนาพึง อำเภอนาแห้ว จังหวัดเลย ว่า “ไม่มีใครดื่มเหล้ากันในวันทอดกฐินหรอก เพราะมันเป็นประเพณีงานบุญ ทุกคนต้องการบุญ ไม่ต้องการบาป เจ้าภาพส่วนมากเขาจะเป็นคนบุญมีความเลื่อมใสในพระพุทธศาสนาอยู่แล้ว” สอดคล้องกับ พระมหาแสง อภิวงโม เจ้าอาวาสวัดลาดปู่ทรงธรรม ตำบลท่าลี่ อำเภอนาแห้ว จังหวัดเลย ที่กล่าวว่า “เจ้าภาพเขาตั้งใจสูงมากที่จะมาทอดกฐิน จึงไม่มีการดื่มเหล้ากัน เพราะเขามาเอาบุญจริง ๆ” สอดคล้องกับ นายบัวพาน ขศปัญญา ผู้ทรงคุณวุฒิ ในอำเภอด่านซ้าย จังหวัดเลย ที่กล่าวว่า “ชาวด่านซ้ายเขาทำบุญด้วยจิตที่เป็นกุศล งานบุญทุกประเภท รวมทั้งงานบุญกฐินด้วย จึงไม่มีเหล้าเข้าไปเกี่ยวข้อง” สอดคล้องกับนายฉวี วงศ์กิตตะ ผู้ทรงคุณวุฒิในพื้นที่อำเภอนาด้วง จังหวัดเลย ที่กล่าวว่า “ในปีนี้มีภรรณรงคังคเหล้าเข้าพรรษา และภรรณรงคังคงานกฐินปลอดเหล้า จึงไม่มีใครดื่มเหล้ากันในวันทอดกฐินยืนยันได้” และสอดคล้องกับนายถ่วง กมลรัตน์ ผู้ทรงคุณวุฒิในอำเภอนาแห้ว จังหวัดเลย เมื่อวันที่ 2 ธันวาคม 2552 กล่าวว่า “คนบ้านนาแห้วเขาบิณฑบาตกันตลอดในงานบุญกฐิน เขาถือเคร่งครัด เป็นประเพณีกันมานานแล้ว อันนี้คืออยากฝากให้ลูกหลานได้ช่วยกันปฏิบัติต่อไป โดยเฉพาะข้าราชการ อบต.และ ผู้หลักผู้ใหญ่ผู้เฒ่าผู้แก่ทั้งหลายได้ช่วยกันเผยแผ่ไปบ้านอื่นนำแต่ สิ่งสำคัญคือรักษาศีลห้าให้ได้” และสอดคล้องกับคำกล่าว

ภาพประกอบที่ 44 ดร.สิทธิกร อ้วนศิริ หัวหน้าทีมวิจัยกำลังสัมภาษณ์พระครูปริยัตยาทร
เจ้าคณะตำบลน้ำสวย อำเภอมืองเลย จังหวัดเลย เกี่ยวกับผลการรณรงค์ใช้
รูปแบบกฐินปลอดเหล้าในจังหวัดเลย
ที่มา: สิทธิกร อ้วนศิริ (3 ธันวาคม 2552)

ของพระครูปริยัตยาทร รองเจ้าอาวาสวัดศรีวิชัยนาราม อำเภอเมืองเลย เมื่อวันที่ 3 ธันวาคม 2552 ที่กล่าวว่า “อาตมายืนยันได้ว่าไม่มีใครดื่มห้ำกันในวัดศรีวิชัยนารามในวันทอดกฐินปีนี้ และคิดว่าวัดอื่นๆ ก็คงไม่มีใครบ้ำเอาเหล้าไปดื่มห้ำในวันทอดกฐินเช่นกัน”

5.2.3.3 ผลการศึกษาการดื่มห้ำหลังวันทอดกฐิน

ผลการศึกษาการดื่มห้ำหลังวันทอดกฐิน ปี 2552 พบว่า หลังวันทอดกฐิน ปี 2552 ไม่มีการดื่มห้ำ ทั้งนี้ จากการให้สัมภาษณ์ของพระครูสุวรรณคุณาสัย เจ้าอาวาสวัดสมศักดิ์พัฒนาราม อำเภอผาขาว จังหวัดเลย เมื่อวันที่ 8 ธันวาคม 2552 ที่กล่าวว่า “หลังจากทอดกฐินแล้วญาติโยมก็แยกย้ายกันกลับ โยมชาวบ้านส่วนหนึ่งก็ช่วยกันเก็บข้าวของ โต๊ะเก้าอี้ ไม่เห็นมีใครเขาดื่มห้ำ”

ภาพประกอบที่ 45 ดร.สิทธิกร อ้วนศิริ ผู้วิจัยกำลังสัมภาษณ์พระครูสุวรรณคุณาสัย เจ้าอาวาสวัดสมศักดิ์พัฒนาราม อำเภอผาขาว จังหวัดเลย เกี่ยวกับผลการณรงค์ใช้รูปแบบกฐินปลอดเหล้าในจังหวัดเลย

ที่มา: สิทธิกร อ้วนศิริ (8 ธันวาคม 2552)

สอดคล้องกับ พระครูศรีธีราภรณ์ เจ้าอาวาสวัดวาริสาร อำเภอภูเรือ จังหวัดเลย เมื่อวันที่ 11 ธันวาคม 2552 ที่กล่าวว่า “ไม่มีดื่มห้ำเพราะเสร็จจากทอดกฐินต่างคนก็ต่างแยกย้ายกันกลับ ส่วนเด็นท์ โต๊ะเก้าอี้ทางเจ้าหน้าที่ อบต.เขาก็มาช่วยกันเก็บ” สอดคล้องกับ คำกล่าวของนายเตรียม ปรีดาวัลย์ ผู้ทรงคุณวุฒิของอำเภอภูกระดึง จังหวัดเลย และนายวิชัย จินดาหม ผู้ทรงคุณของอำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย

เมื่อวันที่ 12 ธันวาคม 2552 สรุปได้ว่า “ไม่มีใครกินเหล้ากันเพราะรับศีลแล้ว ก็อาบุญกลับบ้าน พวกที่อยู่บ้าน ไกลก็รีบกลับบ้าน หรือไม่ก็พากันไปเที่ยวต่อหรือเดินทางไปเยี่ยมญาติพี่น้องที่อยู่ ไกลเคียง เพราะยังงี้ก็ได้เดินทางไกลแล้ว”

ภาพประกอบที่ 46 ทีมวิจัยกำลังสัมภาษณ์พระครูศรีราภรณ์ เจ้าอาวาสวัดวารีสาร อำเภอกูเรือ จังหวัดเลย เกี่ยวกับผลการรณรงค์ใช้รูปแบบกฐินปลอดเหล้าในจังหวัดเลย
ที่มา: สัทธกร อ้วนศิริ (11 ธันวาคม 2552)

สรุปผลการศึกษาสภาพและปัญหาการจัดงานกฐินในจังหวัดเลย เปรียบเทียบ ก่อนและหลังการรณรงค์ใช้รูปแบบกฐินปลอดเหล้าในจังหวัดเลย ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 สรุปผลการศึกษาสภาพและปัญหาการจัดงานกฐินในจังหวัดเลย เปรียบเทียบก่อนและ หลังการรณรงค์ใช้รูปแบบกฐินปลอดเหล้าในจังหวัดเลย

ก่อนการรณรงค์ใช้รูปแบบกฐินปลอดเหล้า	หลังการรณรงค์ใช้รูปแบบกฐินปลอดเหล้า
ก่อนวันทอดกฐิน	ก่อนวันทอดกฐิน
มีการดื่มเหล้า	มีการดื่มเหล้าเพียงเล็กน้อย
วันทอดกฐิน	วันทอดกฐิน
ไม่มีการดื่มเหล้า	ไม่มีการดื่มเหล้า
หลังวันทอดกฐิน	หลังวันทอดกฐิน
มีการดื่มเหล้าเพียงเล็กน้อย	ไม่มีการดื่มเหล้า

5.2.4 ผลการจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้

5.2.4.1 การจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ครั้งที่ 1 เพื่อศึกษาและพัฒนารูปแบบกฐิน

ปลอดเหล้าในจังหวัดเลย เมื่อวันที่ 19 พฤษภาคม 2553 เวลา 08.30-11.30 น. ณ ห้องประชุม สุวรรณธีรอาจารย์ วัดศรีวิชัยวนาราม อำเภอเมืองเลย มีกลุ่มเป้าหมายเข้าร่วมเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ประกอบด้วย พระสังฆาธิการ จำนวน 7 รูป นักวิชาการ จำนวน 5 คน นายกเทศมนตรี/นายกองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 5 คน ประชาชน จำนวน 5 คน และทีมวิจัย 5 คน รวมจำนวน 27 รูป/คน พบว่า รูปแบบกฐินปลอดเหล้า ในจังหวัดเลยที่จะทำให้เกิดความยั่งยืนต้องอาศัยความร่วมมือจากผู้เกี่ยวข้องทุกกลุ่มอายุ และทุกกลุ่มอาชีพในชุมชน ดังที่ ผู้ช่วยศาสตราจารย์แสวง สารสิทธิ์ นักวิชาการ กล่าวว่า “กฐินปลอดเหล้าทุกฝ่ายต้องร่วมมือกัน โดยเฉพาะร้านค้าต้องไม่จำหน่ายเหล้า ผู้ดื่มก็ไม่ดื่มเหล้ากินเอง ชุมชนต้องออกข้อบังคับมีการปรับหากฝ่าฝืน ผู้นำต้องเข้มแข็งจริงจังและจริงจัง” สอดคล้องกับ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประจักษ์ โพธิประชา นักวิชาการ ที่กล่าวว่า “ผู้นำครอบครัวต้องสอนลูกสอนหลานไม่ให้ดื่มเหล้าในงานกฐินเด็ดขาด เพราะพ่อแม่จะเดือดร้อน บาปกรรมจะตกกับคนในครอบครัวทุกคน ไม่ใช่เฉพาะผู้กินเหล้าเท่านั้น ดังนั้นต้องส่งเสริมให้ลูกหลานทั้งชายและหญิงรักษาศีลให้มาก โดยเฉพาะศีลข้อ 5 คือการดื่มสุรา ซึ่งจะสร้างปัญหาให้แก่สังคมมากมาย” ส่วน พระครูสิทธิวิจิตร เจ้าคณะอำเภอหนองหิน กล่าวว่า “ทั้งพระทั้งโยม โดยเฉพาะกลุ่มพลังต่าง ๆ ในชุมชนหมู่บ้านต้องร่วมมือกัน งานทอดกฐินถึงจะปลอดเหล้าได้จริง” สอดคล้องกับ พระครูปริยัติกิจพิมล เจ้าคณะตำบลเมือง อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย ที่กล่าวว่า “งานกฐินวัดศรีวิชัยวนารามหลายปีที่ผ่านมาไม่มีการดื่มเหล้า เพราะทางวัดห้ามขายเหล้าในวัดเด็ดขาด และขอความร่วมมือจากผู้นำชุมชน กำหนดผู้ใหญ่บ้าน และพ่อค้าประชาชนทั้งหมด ได้ช่วยกันประชาสัมพันธ์และสอดส่องดูแล จึงไม่เกิดปัญหาการดื่มเหล้าในวัด โดยเฉพาะเจ้าภาพกฐินต้องทำกฐินให้บริสุทธิ์ปราศจากมลทินถึงจะได้บุญตามความประสงค์” สอดคล้องกับพระไพโรจน์ธรรมาภรณ์ รองเจ้าคณะจังหวัดเลย ที่กล่าวว่า “วัดศรีบุญเรืองของอาตมาก็ไม่มีผู้ดื่มเหล้า เพราะได้บอกเจ้าภาพไปแล้วว่า ไม่อยากให้ผู้ดื่มเหล้าในงานทอดกฐิน เพราะเป็นการไม่สมควร และเป็นบาป ผู้มาช่วยตกแต่งสถานที่ก็ให้มาด้วยคือย่นำเหล้าเข้ามากินในวัด” นอกจากนี้ พระสุวรรณธีรอาจารย์ รองเจ้าคณะจังหวัดเลย ยังให้ความเห็นสนับสนุนว่า “ถ้าทุกฝ่ายให้ความร่วมมือ โดยมีเป้าหมายตรงกันว่าจะทอดกฐินปลอดเหล้าให้ได้บุญได้กุศลมากที่สุด ทุกฝ่ายก็จะทำหน้าที่ของตนไม่ไปยุ่งไปเกี่ยวกับเรื่องดื่มของมึนเมาเมื่อตนเองปฏิบัติได้แล้วก็บอกคนอื่นให้ปฏิบัติตาม” สอดคล้องกับ พระครูศรีธีราภรณ์ เจ้าอาวาสวัดวารีสาร อำเภอภูเรือ จังหวัดเลย กล่าวว่า “วัดวารีสารทอดกฐินมาทุกปีก็ไม่มีการดื่มเหล้า เพราะชาวบ้านญาติโยมเขาเข้าใจ และถือปฏิบัติติดต่อกันมาเป็นประจำทุกปี หากวัดใดยังมีการดื่มเหล้าทอดกฐินอยู่ก็ควรจะสร้างความเข้าใจว่าไม่ถูกต้อง และถือเป็นวัดที่หล้าสมัย ทำบุญได้

ภาพประกอบที่ 47-48 ทีมวิจัยกำลังร่วมในเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อพัฒนารูปแบบกลไกปลอดเหล้า
ในจังหวัดเลย

ที่มา: สัทธกร อ้วนศิริ (19 พฤษภาคม 2553)

บาป เจ้าอาวาสต้องแสดงธรรมเทศนาให้ทุกฝ่ายได้เข้าใจ เจตนาของการทอดกฐิน” สำหรับ นายปองพล ราชพรหมมา นักวิชาการ จากที่ทำการปกครองจังหวัดเลย กล่าวว่า “ควรมีการปลูกฝัง ค่านิยมกฐินปลอดเหล้าไปทุกกลุ่มอาชีพ ตั้งแต่เด็กนักเรียน เยาวชน คนทำงาน ผู้เฒ่าผู้แก่ และ โดยเฉพาะข้าราชการ ผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หากได้รับเชิญไปเป็นประธานหรือไป ร่วมงานเป็นเกียรติ และทราบว่ามีการดื่มเหล้าในงานทอดกฐินหรืองานฉลองกฐินก็ควรจะตอบ ปฏิเสธ ซึ่งหากทำได้เช่นนี้ ก็จะช่วยทางวัดได้อีกแรงหนึ่ง และเจ้าหน้าที่ของรัฐทั้งฝ่ายปกครอง ตำรวจและผู้เกี่ยวข้องต้องบังคับใช้กฎหมายอย่างเท่าเทียมกัน”

สรุปได้ว่า รูปแบบกฐินปลอดเหล้าในจังหวัดเลย ต้องได้รับความมือจากทุก ฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย ฝ่ายพระสงฆ์ ฝ่ายผู้นำชุมชน ฝ่ายกลุ่มพลังในชุมชน ฝ่ายเจ้าภาพกฐิน ฝ่ายผู้ใช้แรงงาน ฝ่ายเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง และฝ่ายประชาชนในชุมชน โดยฝ่ายที่เกี่ยวข้องควรต้อง ทำหน้าที่และบทบาท ดังนี้

- 1) ฝ่ายพระสงฆ์ ต้องแสดงธรรมเทศนาเกี่ยวกับคุณค่าของงานกฐินและ โทษของการดื่มเหล้าแก่ผู้เกี่ยวข้อง โดยถือเป็นกิจของสงฆ์ในทุกวันพระหรือโอกาสอันเหมาะสม นั่นคือ พระสงฆ์แสดงธรรม
- 2) ฝ่ายผู้นำชุมชน ต้องมีความจริงจังและจริงใจในการรณรงค์ส่งเสริมให้ จัดงานกฐินปลอดเหล้าให้ได้ โดยกำหนดเป็นแนวทางปฏิบัติหรือระเบียบของชุมชน นั่นคือ ผู้นำที่ จริงจัง
- 3) ฝ่ายกลุ่มพลังในชุมชน ต้องให้ความร่วมมือสนับสนุน โดยการจัดกิจกรรม รณรงค์และส่งเสริมการจัดงานกฐินปลอดเหล้า นั่นคือ กลุ่มพลังร่วมมือ
- 4) ฝ่ายเจ้าภาพ ต้องมีความเข้าใจในการทำบุญปลอดอบายมุข และมี ความเลื่อมใสศรัทธาต่อการจัดงานทอดกฐิน นั่นคือ เจ้าภาพถือศรัทธา
- 5) ฝ่ายผู้ใช้แรงงาน ต้องมาช่วยงานด้วยความสมัครใจ เสียสละทั้งร่างกาย และแรงใจด้วยความมุ่งมั่นที่ได้ทำความดีให้เกิดประโยชน์แก่ชุมชนอย่างแท้จริง โดยไม่หวังที่จะ ได้ดื่มเหล้าเป็นการตอบแทนแรงงานที่เสียไป นั่นคือ แรงงานมาด้วยความดี
- 6) ฝ่ายเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง ต้องบังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัดและเป็น ธรรม โดยไม่เลือกปฏิบัติ นั่นคือ เจ้าหน้าที่บังคับใช้กฎหมาย
- 7) ฝ่ายประชาชน ต้องประพฤติปฏิบัติตามหลักธรรมทางพุทธศาสนา โดยการถือศีล 5 อย่างเคร่งครัด นั่นคือ หอญชารักษาศีล ดังแสดงในภาพประกอบที่ 49

ภาพประกอบที่ 49 รูปแบบกฐินปลอดเหล้าในจังหวัดเลย

5.2.4.2 การจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ครั้งที่ 2 เพื่อศึกษาและขยายเครือข่ายวิธีการใช้รูปแบบกฐินปลอดเหล้าในจังหวัดเลย เมื่อวันที่ 29 กันยายน 2553 เวลา 08.30-11.30 น. ณ ห้องประชุม สุวรรณธีรอาจารย์ วัดศรีวิชัยวนาราม อำเภอเมืองเลย มีกลุ่มเป้าหมายเข้าร่วมเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ประกอบด้วย พระสงฆ์ฆาติการ จำนวน 5 รูป นักวิชาการ จำนวน 5 คน ประชาชน จำนวน 5 คน และ ทีมวิจัย จำนวน 4 คน รวม 19 คน พบว่า ต้องมีการเอาใจใส่ในการประชาสัมพันธ์รณรงค์ใช้รูปแบบกฐินปลอดเหล้าของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่องทุกปี และมีการมอบรางวัลแก่วัดที่จัดงานกฐินปลอดเหล้าอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้จากการกล่าวของ พระครูปริยัตยาทร เจ้าคณะตำบลน้ำสวย อำเภอเมืองเลย ว่า “ต้องมีการประชาสัมพันธ์ รณรงค์ สร้างความเข้าใจกับกลุ่มนักดื่มอย่างต่อเนื่อง วัดทุกแห่งต้องขึ้นป้ายงดเหล้าเข้าวัด งดเหล้าในงานบุญ เจ้าอาวาสหรือพระสงฆ์ฆาติการทั้งหลายก็ต้องบอกชาวบ้านอธิบายให้เข้าใจ หากมีการดื่มเหล้าควรรับกัณนิมัตต์ ให้จัดเป็นประเพณี ซึ่งการจัดงานกฐินไม่ใช่เรื่องยุ่งยาก มีเพียงผ้าไตรและบาตรก็สามารถนำไปทอดถวายพระสงฆ์ได้แล้ว ไม่

จำเป็นต้องมีการคัมหมะเสนาสนานเฮฮา” ส่วนนายธงชัย สิงห์อุดม อาจารย์วิทยาลัยสงฆ์เลย กล่าวว่า “ควรมีการสอนสอดแทรกในเนื้อหาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยปลูกฝังไม่ให้มีการคัมหมะเสนาในงานกุศล โดยครูและเจ้าหน้าที่ของรัฐต้องประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่าง” ส่วนนางบุญถนอม ศรีคำมา ตัวแทนประชาชนชาวบ้านนาโป่ง หมู่ที่ 2 ตำบลนาโป่ง อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย กล่าวว่า “วัดที่มีเกจิอาจารย์หรือมีหลวงพ่อ หลวงตาที่ประชาชนเคารพนับถือเขาจะไม่คัมหมะเสนาในงานบุญของวัดเด็ดขาด โดยเฉพาะงานบุญกุศลจะไม่มีการคัมหมะเสนาทั้งหมู่บ้าน และอยากจะเสนอว่า ถ้าวัดใดมีการจัดงานกุศลปลอดเหล้าติดต่อกัน 3 ปี ควรมอบโลรางวัล หรือขึ้นป้ายวัดกุศลปลอดเหล้า” และสอดคล้องกับ พระครูสุวรรณคุณาสัย เจ้าอาวาสวัดสมศักดิ์พัฒนาราม ตำบลผาขาว อำเภอผาขาว จังหวัดเลย ที่กล่าวว่า “คัมหมะเสนาอยู่ จักชีเฮ็ดบุญกุศลไปเฮ็ดยัง” นอกจากนี้ พระครูปริยัติกิจพิมล เจ้าคณะตำบลเมือง อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย กล่าวว่า “ผู้นำชุมชน กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน อบต. และเทศบาลควรจะต้องเอาใจใส่ให้มี การทอดกฐินทุกวัดที่มีพระอยู่จำพรรษาครบถ้วนไตรมาสซึ่งบางปีในจังหวัดเลยมีวัดที่ไม่มีเจ้าภาพทอดกฐินหรือเป็นวัดร้างกฐินถึงประมาณ 500 วัด ซึ่งเรื่องกฐินเป็นหน้าที่ของประชาชนไม่ใช่หน้าที่ของเจ้าอาวาส การจัดงานกุศลปลอดเหล้ารัฐควรสนับสนุนแรงจูงใจให้ได้อย่างต่อเนื่องและจริงจัง” สอดคล้องกับนายวิชัย จินดาหม ผู้สื่อข่าวหนังสือพิมพ์ข่าวสดประจำจังหวัดเลย ในนามประชาชนชาวจังหวัดเลย กล่าวว่า “เจ้าคณะผู้ปกครองสงฆ์ควรใส่ใจรายงานข้อมูลวัดไม่มีผู้ทอดกฐินต่อสาธารณชน เพราะเชื่อว่ามีพุทธศาสนิกชนผู้เลื่อมใสในพระพุทธศาสนาที่คิดอยากทำบุญเป็นเจ้าภาพกฐินอีกมาก แต่ไม่ทราบว่าจะไปเป็นเจ้าภาพวัดใด หรือต้องเตรียมอะไรบ้าง หากรับเป็นเจ้าภาพต้องใช้จ่ายเงินมากหรือไม่ รวมทั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรให้ความสนใจเป็นแกนหลักในการประสานงาน ให้มีการทอดกฐินครบทุกวัดในเขตปกครองของตน ส่วนมี พระบางรูปที่เป็นข่าว เนื่องจากคัมหมะเสนา ก็อยากจะให้ทางคณะสงฆ์ได้เอาใจใส่สอดส่องดูแลให้ทั่วถึงและเคร่งครัดให้มากขึ้น เพราะทำให้เลื่อมใสต่อวงการพระสงฆ์ และรวมถึงผู้นับถือพระพุทธศาสนาด้วย อยากให้มีการลงโทษหรือมีมาตรการที่เคร่งครัด ไม่ใช่จับสึกแล้วก็กลับมาบวชได้ใหม่อีก เพราะชาวบ้านเขาเห็นพระอย่างนี้แล้วเขาไม่สบายใจ และเชื่อว่าถ้าพระสงฆ์อยู่ในศีลในพระธรรมวินัยอย่างเคร่งครัด ประชาชนก็จะมีน้อยที่จะคัมหมะเสนาให้เห็น” นอกจากนี้ นายปองพล ราชพรหมมานักวิชาการซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาเอก ของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา กล่าวว่า “ควรให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมโดยเริ่มจาก การจัดทำแผนชุมชน ให้กำหนดไว้ในกิจกรรม ประเพณีหมู่บ้านหรือชุมชนปลอดเหล้า โดยเฉพาะส่วนราชการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องควรแจ้งแนวทางให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือกำนันผู้ใหญ่บ้านได้ถือปฏิบัติ นอกจากนี้ ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องควรจะต้องช่วยกันรณรงค์ให้ประชาชนทราบถึงโทษของการคัมหมะเสนาให้กว้างขวางมากยิ่งขึ้น” ในส่วนของ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประจักษ์ โพธิประชา อาจารย์พิเศษวิทยาลัยสงฆ์เลย กล่าวว่า “องค์กร

ปกครองส่วนท้องถิ่นบางแห่งมีการทอดกฐินปลอดเหล้า เพื่อนำเงินไปสร้างถาวรวัตถุต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อชุมชน ทั้งในวัดและนอกวัด ซึ่งมีความเชื่อว่า ได้บุญมาก เพราะประชาชนได้ใช้ประโยชน์อย่างแท้จริง จึงควรจะนำมาใช้เป็นตัวอย่งในการทอดกฐินปลอดเหล้า” สำหรับนายยุทธนา วงศ์โสภานักวิชาการและนักวิจัย กล่าวว่า “การจัดงานกฐินปลอดเหล้ายังขาดความเข้าใจและขาดความเอาใจใส่ของประชาชน คณะสงฆ์เองก็ขาดข้อมูลการจัดงานกฐินหน่วยงานที่เกี่ยวข้องก็ไม่ได้เอาใจใส่เท่าที่ควร ขาดการประชาสัมพันธ์ ขาดการสร้าง ความเข้าใจ จึงไม่รู้ว่าก่อนการจัดงานกฐิน วันงานกฐิน และหลังงานกฐิน ประชาชนหรือผู้เกี่ยวข้องจะทำให้จัดงานกฐินปลอดเหล้าได้อย่างไร”

ภาพประกอบที่ 50 เวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพื่อพัฒนารูปแบบกฐินปลอดเหล้าในจังหวัดเลย

ที่มา: พิสนุ คล้ายทิม (29 กันยายน 2553)

5.2.5 ผลการณรงค์ใช้รูปแบบกฐินปลอดเหล้าในจังหวัดเลย กรณีวัดศรีชมชื่น อำเภอนาแห้ว

การรณรงค์ใช้รูปแบบกฐินปลอดเหล้าในจังหวัดเลยของวัดศรีชมชื่น บ้านนาท่อน ตำบลนาพึง อำเภอนาแห้ว จังหวัดเลย ได้ดำเนินการกิจกรรมต่าง ๆ ดังนี้

5.2.5.1 สร้างความเข้าใจกับทีมวิจัย เพื่อให้ทีมวิจัยทุกคนได้เข้าใจเกี่ยวกับรูปแบบกฐินปลอดเหล้า ขั้นตอนการทดลองใช้รูปแบบ การเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการประชุมปรึกษาหารือ

5.2.5.2 สร้างความสัมพันธ์กับผู้นำชุมชน เจ้าอาวาส กรรมการวัด เจ้าภาพกฐิน

และประชาชน ให้ทราบถึงรายละเอียดของโครงการวิจัยและกิจกรรมที่จะต้องมีส่วนร่วมกัน
ดำเนินการ โดยการประชุม เยี่ยมเยือน ร่วมกิจกรรมและพบปะพูดคุยกัน

5.2.5.3 การประชาสัมพันธ์รณรงค์ใช้รูปแบบกฐินปลอดเหล้าของวัดศรีชมชื่น
จัดทำใน 3 วิธี ดังนี้

1) การจัดทำป้ายรณรงค์ทอดกฐินปลอดเหล้า โดยติดประกาศไว้หน้าประตู
และศาลาการเปรียญวัดศรีชมชื่น เพื่อให้เห็นได้ชัดเจน มีข้อความว่า “ขอเชิญร่วมเป็นเจ้าภาพ กฐิน
ปลอดเหล้า ประจำปี 2552 จังหวัดเลย” ดังภาพประกอบที่ 52

ภาพประกอบที่ 51 ป้ายรณรงค์ทอดกฐินปลอดเหล้า วัดศรีชมชื่น ตำบลนาพึง อำเภอนาแห้ว
ที่มา: สิทธิกร อ้วนศิริ (16 ตุลาคม 2552)

2) รณรงค์ปลุกฝังให้คนในหมู่บ้านได้มีส่วนร่วมในการแสดงออกถึง
เจตนาของการทอดกฐินปลอดเหล้าของวัดศรีชมชื่น ด้วยการใส่เสื้อรณรงค์ปลอดเหล้า มีข้อความว่า
“บุญติดจรวด งานบุญปลอดเหล้า กุศลแรง” ดังแสดงในภาพประกอบที่ 52

ภาพประกอบที่ 52 ป้ายสื่อรณรงค์กฐินปลอดเหล้าในจังหวัดเลย วัดศรีชมชื่น ตำบลนาพึง
อำเภอนาแห้ว จังหวัดเลย

ที่มา: สัททกร อ้วนศิริ (14 ตุลาคม 2552)

3) ประกาศรณรงค์ทอดกฐินปลอดเหล้า ทางเครื่องขยายเสียงประจำหมู่บ้านนาท่อน ตำบลนาพึง อำเภอนาแห้ว จังหวัดเลย โดยนายประหยัด จันดาหาร ผู้ใหญ่บ้านหมู่ 4 บ้านนาท่อนได้ประกาศให้ทุกคนในหมู่บ้านได้ยินโดยทั่วกันในตอนเช้า และตอนเย็นทุกวันก่อนวันจัดงานทอดกฐิน ประมาณ 7 วัน โดยสรุปได้ว่า การทอดกฐินเป็นงานบุญ ทุกคนที่มาร่วมงานหรือวันทอดกฐินและหลังวันทอดกฐิน โดยให้บอกข่าวนี้ไปยังญาติพี่น้อง เพื่อนฝูง ที่จะเดินทางมาร่วมเป็นเจ้าภาพทอดกฐินให้ทราบทั่วกันด้วย

4) จัดพิมพ์ซองกฐิน เป็นฎีกาบอกบุญระบุว่า “ขอเชิญร่วมเป็นเจ้าภาพทอดกฐินสามัคคี “ปลอดเหล้า” ณ วัดศรีชมชื่น บ้านนาท่อน หมู่ที่ 4 ตำบลนาพึง อำเภอนาแห้ว จังหวัดเลย ทอดถวายในวันที่ 25 ตุลาคม 2552 (ตรงกับวันขึ้น 7 ค่ำ เดือน 12) เวลา 09.09 น. ดังแสดงในภาพประกอบที่ 53

ขอเชิญร่วมเป็นเจ้าของภาพทอดกฐินสามัคคี “ปลอดเหล้า”
 ณ วัดศรีชมชื่นบ้านนาทอน หมู่ที่ ๔ ตำบลนาพึง อำเภอนาแก้ว จังหวัดเลย
 ทอดถวายในวันอาทิตย์ ที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๕๒ (ตรงกับวันขึ้น ๗ ค่ำ เดือน ๑๒)
 เวลา ๐๙.๐๙ น.

นามผู้บริจาค	นามสกุล	
บ้านเลขที่	หมู่ที่	บ้าน
ตำบล	อำเภอ	จังหวัด
มีจิตศรัทธาบริจาคเป็นจำนวนเงิน		บาท
		สตางค์

ขออนุภาพแห่งคุณพระศรีรัตนตรัย และสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลาย จงดลบันดาลให้ผู้บริจาคและครอบครัว
 เจริญด้วยคุณพระพรชัย คือ อายุ วรรณะ สุขะ พละ ตลอดจนนานเทอม

ภาพประกอบที่ 53 ของฎีกาบอกบุญ ขอเชิญร่วมเป็นเจ้าของภาพทอดกฐินปลอดเหล้า วัดศรีชมชื่น
 ตำบลนาพึง อำเภอนาแก้ว จังหวัดเลย

ที่มา: สิทธิกร อ้วนศิริ (14 ตุลาคม 2552)

5.2.5.4 อธิบายการนำรูปแบบกฐินปลอดเหล้าในจังหวัดเลยไปใช้ โดยทีมวิจัยได้
 ถือโอกาสที่มีคนไปทำบุญตักบาตรกันมากในวันพระที่วัดศรีชมชื่น พบปะพูดคุยและอธิบายถึง
 ประเพณีการทอดกฐิน เหตุผลที่ไม่ให้มีการดื่มเหล้าในงานทอดกฐิน และสร้างความเข้าใจในการนำ
 รูปแบบกฐินปลอดเหล้าไปใช้ โดยใช้เวลาระหว่างที่พระฉันภัตตาหารเช้า ประมาณ 15 นาที ดังแสดงใน
 ภาพประกอบที่ 54

ภาพประกอบที่ 54 ดร.สิทธิกร อ้วนศิริ หัวหน้าทีมวิจัย กำลังพบปะพูดคุยกับผู้เกี่ยวข้อง เพื่อสร้างความเข้าใจในการใช้รูปแบบกลืนปลอดภัยในจังหวัดเลย ณ วัดศรีชมชื่น ตำบลนาพึง อำเภอนาแห้ว จังหวัดเลย

ที่มา: สิทธิกร อ้วนศิริ (12 ตุลาคม 2552)

5.2.5.5 การจัดเตรียมสถานที่ ทีมวิจัยได้เข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดเตรียมสถานที่ด้วยการประดับตกแต่งสถานที่จัดงานกลืนปลอดภัยของวัดศรีชมชื่น เช่น ทำความสะอาดบริเวณวัดและศาลาการเปรียญ กางเต็นท์ จัดโต๊ะเก้าอี้ ฯลฯ ดังแสดงในภาพประกอบที่ 55

ภาพประกอบที่ 55 การจัดเตรียมสถานที่จัดงานทอดกฐินปลอดเหล้าวัดศรีชมชื่น ตำบลนาพึ่ง
อำเภอนาแห้ว จังหวัดเลย

ที่มา: สิทธิกร อ้วนศิริ (24 ตุลาคม 2552)

5.2.5.6 การจัดบวรารกฐิน ทีมวิจัยได้เข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดบวรารกฐินให้สอดคล้องเป็นไปตามประเพณีการทอดกฐินที่มีมาตั้งแต่ในอดีตของหมู่บ้าน ซึ่งประกอบด้วย มั่ง หมอน ที่นอน ผ้าห่ม เสื้อ ถ้วย จาน ช้อน หม้อ ต้มกล้วย ต้มอ้อย มะพร้าว ธงจระเข้ ธงตะขาบ ฯลฯ ดังแสดงในภาพประกอบที่ 56

ภาพประกอบที่ 56 การจัดบวชารกฐินปลอดเหล้าวัดศรีชมชื่น ตำบลนาพึง อำเภอนาแห้ว จังหวัดเลย
ที่มา: สิทธิกร อ้วนศิริ (24 ตุลาคม 2552)

5.2.5.7 การจัดเตรียมจตุปัจจัยไทยธรรม เพื่อถวายแด่พระสงฆ์ที่นิมนต์มาเจริญพระพุทธรณ์ก่อนวันทอดกฐิน และจัดเตรียมกัณฑ์เทศน์เพื่อถวายแด่พระสงฆ์ที่แสดงพระธรรมเทศนาในวันก่อนวันทอดกฐินและในวันทอดกฐิน ดังแสดงในภาพประกอบที่ 57

ภาพประกอบที่ 57 ทีมวิจัย ร่วมกับคณะเจ้าภาพจัดเตรียมจุ๋มจั๋มไทยธรรมและกัณฑ์เทศน์ เพื่อถวาย
พระในงานกฐินปลอดเหล้าวัดศรีชมชื่น ตำบลนาพึ่ง อำเภอนาแก้ว จังหวัดเลย
ที่มา: สิทธิกร อ้วนศิริ (24 ตุลาคม 2552)

5.2.5.8 จัดเตรียมอาหาร ชาวบ้านนาท่อนทั้งเด็ก หนุ่มสาวและวัยกลางคนจะมา
ช่วยกันทำอาหารหวานคาวในก่อนวันทอดกฐินวัดศรีชมชื่น วันที่ 24 ตุลาคม 2552 เพื่อจัดอาหารไว้
ถวายจังหัน และถวายเพลแด่พระสงฆ์ ในวันทอดกฐินปลอดเหล้าวันที่ 25 ตุลาคม 2552 รวมทั้งเตรียม
ไว้ต้อนรับคณะเจ้าภาพและแขกที่มาร่วมงาน ดังแสดงในภาพประกอบที่ 58 และ 59

ภาพประกอบที่ 58-59 ชาวบ้านนาท่อนช่วยกันทำอาหารหวานคาวไว้ถวายพระสงฆ์และต้อนรับ
แขกที่มาร่วมงานกฐินปลอดเหล้าวัดศรีชมชื่น ตำบลนาพิง อำเภอนาแห้ว
จังหวัดเลย

ที่มา: สัทธกร อ้วนศิริ (24 ตุลาคม 2552)

5.2.5.9 จัดทำต้นเงินต้นทอง โดยทีมวิจัยและคณะเจ้าภาพกฐินปลอดเหล้าได้ร่วมกันจัดทำต้นเงินซึ่งเป็นปัจจัยที่ได้จากผู้มีจิตศรัทธาร่วมเป็นเจ้าภาพในการทอดกฐินปลอดเหล้าจำนวนประมาณ 80,000 บาท โดยนำธนบัตรฉบับละ 20 บาท 50 บาท 100 บาท 500 บาท และ 1,000 บาท มาทำเป็นรูปดอกไม้ เสียบกับต้นกล้วยที่ตั้งไว้บนพานให้สวยงาม ดังแสดงในภาพประกอบที่ 60

ภาพประกอบที่ 60 ทีมวิจัย ร่วมกับคณะเจ้าภาพจัดเตรียมต้นเงินในงานกฐินปลอดเหล้าวัดศรีชมชื่น ตำบลนาพึง อำเภอนาแห้ว จังหวัดเลย
ที่มา: สิทธิกร อ้วนศิริ (24 ตุลาคม 2552)

5.2.5.10 การจัดทำข้าวหลามเพื่อมอบเป็นของฝากแก่คณะเจ้าภาพและผู้มาร่วมงาน โดยชาวบ้านนาท่อนกลุ่มหนึ่งที่เป็นผู้ชายจะพากันไปตัดไม้ไผ่ที่เรียกว่า ไม้ข้าวหลาม จากในป่าใกล้หมู่บ้าน มาตัดเป็นท่อนกรอกข้าวเหนียวใส่ถั่วและน้ำกะทิมะพร้าว ก่อนจะเผาไฟให้สุกแล้วปลอกเปลือกออกเป็นข้าวหลามไว้กิน และมอบเป็นของฝากแก่คณะเจ้าภาพและผู้ที่มาร่วมงานทอดกฐินปลอดเหล้า ดังแสดงในภาพประกอบที่ 61

ภาพประกอบที่ 61 ชาวบ้านนาท่อน ร่วมกันทำข้าวหลามเพื่อบนเป็นของฝากแก่คณะเจ้าภาพและ
ผู้ร่วมงานกฐินปลอดเหล้าวัดศรีชมชื่น ตำบลนาพิง อำเภอนาแห้ว จังหวัดเลย
ที่มา: สัทธกร อ้วนศิริ (24 ตุลาคม 2552)

5.2.5.9 พิธีเจริญพระพุทธมนต์และแสดงพระธรรมเทศนาในคืนก่อนวันทอดกฐิน โดยจัดขึ้นในวันที่ 17 กันยายน 2552 เวลาประมาณ 19.30 น. ณ ศาลาการเปรียญวัดศรีชมชื่น บ้านนาท่อน ตำบลนาพิง อำเภอนาแห้ว จังหวัดเลย มีพระสงฆ์ในวัดศรีชมชื่นและวัดใกล้เคียง จำนวน 9 รูป เจริญพระพุทธมนต์ เสร็จแล้วมีพระสงฆ์อีกรูปหนึ่ง ซึ่งเป็นพระที่สอบได้เปรียญธรรม 3 ประโยคเป็นองค์แสดงพระธรรมเทศนา 1 กัณฑ์ เป็นการแสดงพระธรรมเทศนาเกี่ยวกับการจัดงานกฐิน หลังจากนั้น คณะเจ้าภาพได้ถวายจัดดูปัจจัยไทยธรรมและภัตตาหารแด่พระสงฆ์ พระสงฆ์อนุโมทนา คณะเจ้าภาพกฐินและผู้ร่วมงานกรวดน้ำ เป็นเสร็จพิธี ซึ่งชาวบ้านนาท่อนถือว่าการเจริญพระพุทธมนต์และการแสดงพระธรรมเทศนาเป็นเรื่องที่สำคัญของการจัดงานทอดกฐิน จะขาดกิจกรรมนี้ไม่ได้ และถือว่าการสมโภชของกัฐินอีกด้วย ดังแสดงในภาพประกอบที่ 62

ภาพประกอบที่ 62 พิธีเจริญพระพุทธมนต์และแสดงพระธรรมเทศนาในคืนก่อนวันทอดกฐินในงานกฐินปลอดเหล้าวัดศรีชมชื่น ตำบลนาพึ่ง อำเภอนาหว้า จังหวัดเลย
ที่มา: สัทธกร อ้วนศิริ (24 ตุลาคม 2552)

5.2.5.10 พิธีทำบุญตักบาตรงานทอดกฐินปลอดเหล้า โดยจัดขึ้นในเช้าวันทอดกฐินปลอดเหล้า วันที่ 25 ตุลาคม 2552 เวลา 06.30 น. ณ วัดถ้ำผากอง ซึ่งอยู่ใกล้เคียงกับวัดศรีชมชื่น ตำบลนาพึ่ง อำเภอนาหว้า จังหวัดเลย เริ่มจากเจ้าภาพจุดธูปเทียนบูชาพระรัตนตรัย พระสงฆ์ให้ศีลเจริญพระพุทธมนต์ พระสงฆ์เดินบิณฑบาต ผู้เข้าพิธีร่วมทำบุญตักบาตร และถวายภัตตาหาร พระสงฆ์ฉันภัตตาหารเช้า ผู้เข้าร่วมพิธีกรวดน้ำ พระสงฆ์อนุโมทนา เป็นเสร็จพิธี ซึ่งพิธีทำบุญตักบาตรเป็นประเพณีที่สำคัญของชาวบ้านนาท่อนที่ทำติดต่อกันมาเป็นประจำก่อนที่จะมีการทอดกฐิน ดังแสดงในภาพประกอบที่ 63

ภาพประกอบที่ 63 พิธีทำบุญตักบาตรในเช้าวันทอดกฐินปลอดเหล้าวัดศรีชมชื่น ตำบลนาพึง
อำเภอนาแห้ว จังหวัดเลย
ที่มา: สัทธกร อ้วนศิริ (25 ตุลาคม 2552)

5.2.5.11 พิธีแห่ผ้ากฐินและบริวารกฐินปลอดเหล้ารอบอุโบสถ หลังจากที่ทำบุญตักบาตรในตอนเช้า และผู้มาร่วมงานได้รับประทานอาหารเช้าร่วมกันแล้ว ชาวบ้านนาท่อนและคณะเจ้าภาพกฐินจะนำปัจจัยซึ่งประกอบด้วยเงินและวัสดุสิ่งของต่าง ๆ มาบริจาคโดยแจ้งต่อกรรมการวัด ณ บณศาลาการเปรียญวัดศรีชมชื่น พอถึงเวลา 09.39 น. ชาวบ้านนาท่อนและคณะเจ้าภาพกฐินปลอดเหล้า ก็จะนำผ้ากฐินพร้อมทั้งบริวารกฐินลงจากศาลาการเปรียญ นำมาแห่รอบอุโบสถ แบบทักษิณา โดยเวียนไปทางขวาตามเข็มนาฬิกา นำโดยคน 2 คนถือไม้กวาดปิดกวาดทางเดินของขบวนแห่ ตามด้วยการตีกลอง เป่าแคน ผ้ากฐิน ด้นเงินด้นทองและบริวารกฐินนอกจากนี้ยังมี การฟ้อนรำโยนหมากการะประพุกษ์ ให้อำเภอรำทำเพลงกันอย่างครึกครื้นสนุกสนาน เมื่อแห่รอบอุโบสถครบ 3 รอบจึงนำผ้ากฐินและบริวารกฐินขึ้นไปที่ตั้งไว้บนศาลาการเปรียญ เพื่อทำพิธีทอดถวายต่อไป ดังแสดงในภาพประกอบที่ 64-65

ภาพประกอบที่ 64-65 พิธีแห่ผ้ากฐินและบิณฑบาตกฐินปลอดเหล้ารอบอุโบสถ ก่อนนำขึ้นไปทำ
พิธีทอดถวายบนศาลาการเปรียญวัดศรีชมชื่น ตำบลนาพึ่ง อำเภอนาแก้ว
จังหวัดเลย

ที่มา: สัทธกร อ้วนศิริ (25 ตุลาคม 2552)

5.2.5.12 พิธีทอดกฐินปลอดเหล้า จัดขึ้นบนศาลาการเปรียญวัดศรีชมชื่น ตาม
ขั้นตอน ดังนี้

1) การให้ความรู้เกี่ยวกับการทอดกฐินปลอดเหล้า ทั้งนี้ เพื่อเป็นการเตรียม
ความพร้อมก่อนจะมีพิธีทอดกฐินและเป็นการอธิบายถึงคุณค่าของการทอดกฐินปลอดเหล้า โดย
ดร.สิทธิกร อ้วนศิริ หัวหน้าทีมวิจัยโครงการพัฒนารูปแบบกฐินปลอดเหล้าในจังหวัดเลย ใช้เวลา
ประมาณ 15 นาที ดังแสดงในภาพประกอบที่ 66

ภาพประกอบที่ 66 การให้ความรู้เกี่ยวกับการทอดกฐินปลอดเหล้า โดย ดร.สิทธิกร อ้วนศิริ ก่อนพิธี
ทอดถวายกฐิน ณ ศาลาการเปรียญวัดศรีชมชื่น ตำบลนาพึง อำเภอนาแห้ว จังหวัดเลย
ที่มา: สิทธิกร อ้วนศิริ (25 ตุลาคม 2552)

2) การระดมปัจจัยในการทอดกฐินปลอดเหล้า เป็นการระดมทุนปัจจัย
จากผู้ร่วมงานและคณะเจ้าภาพงานทอดกฐินปลอดเหล้า โดยนายประหยัด จันดาหาร ผู้ใหญ่บ้าน
หมู่ 4 บ้านนาท่อน ด้วยการเสด็จโชคโดยการนำลอตเตอรี่ออกมาประมูลราคา สร้างบรรยากาศให้
สนุกสนาน และจัดให้มีการต่อทอดกฐินอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้เพื่อให้ได้ปัจจัยในการทอดกฐินมากที่สุด
ดังแสดงในภาพประกอบที่ 67

ภาพประกอบที่ 67 นายประหยัด จันดาหาร ผู้ใหญ่บ้านนาท่อน นำลอตเตอรี่ออกมาประมูลราคา
เพื่อระดมปัจจัยในงานทอดกฐินปลอดเหล้า วัดศรีชมชื่น ตำบลนาพิง อำเภอนาแห้ว
จังหวัดเลย

ที่มา: สัทธกร อ้วนศิริ (25 ตุลาคม 2552)

3) การนับปัจจัยในการทอดกฐินปลอดเหล้า เมื่อระดมปัจจัยจากคณะ
เจ้าภาพและผู้มาร่วมงานเป็นระยะเวลาพอสมควรแล้ว ก็จะเป็นการนับเงินที่เป็นบริวารทั้งหมดของ
การทอดกฐินปลอดเหล้า โดยทางคณะเจ้าภาพและกรรมการวัด ดังแสดงในภาพประกอบที่ 68

ภาพประกอบที่ 68 คณะเจ้าภาพและกรรมการวัดกำลังนับเงินในงานทอดกฐินปลอดเหล้า
วัดศรีชมชื่น ตำบลนาพิง อำเภอนาแห้ว จังหวัดเลย
ที่มา: สัทธกร อ้วนศิริ (25 ตุลาคม 2552)

4) พิธีถวายผ้ากฐิน ทั้งนี้ หลักจากที่นับจำนวนเงินที่คณะเจ้าภาพและผู้มาร่วมงานบริจาคร่วมกันแล้ว ก็จะทำพิธีถวายผ้ากฐินต่อไป โดยเริ่มจาก เจ้าภาพจุดธูปเทียนบูชา พระรัตนตรัย อาราธนาศีล พระสงฆ์ให้ศีล กล่าวคำถวายผ้ากฐิน นำโดย ดร.สัทธกร อ้วนศิริ พระสงฆ์ทำพิธีกรานกฐิน คณะเจ้าภาพและผู้มาร่วมงานถวายภัตตาหารเพล จตุปัจจัย ไทยธรรม แด่ พระสงฆ์ กรวดน้ำ พระสงฆ์อนุโมทนา เป็นเสร็จพิธี ดังแสดงในภาพประกอบที่ 69-70

ภาพประกอบที่ 69-70 พิธีถวายผ้ากฐิน โดย ดร.สิทธิกร อ้วนศิริ ในงานทอดกฐินปลอดเหล้า
วัดศรีชมชื่น ตำบลนาพึง อำเภอนาแห้ว จังหวัดเลย
ที่มา: สิทธิกร อ้วนศิริ (25 ตุลาคม 2552)

5.2.5.13 การรับประทานอาหารร่วมกัน

หลังจากพิธีทอดกฐินปลอดเหล้าและถวายภัตตาหารเพลแด่พระสงฆ์แล้ว ชาวบ้านนาท่อน ก็จะจัดอาหารตั้งบนโต๊ะให้เจ้าภาพ และผู้ร่วมงานได้รับประทานอาหารร่วมกัน โดยไม่มีการดื่มเหล้า ก่อนที่จะมอบข้าวหลามเป็นของฝากแก่เจ้าภาพและผู้ร่วมงาน โดยทั่วถึงกัน ดังแสดงในภาพประกอบที่ 71

ภาพประกอบที่ 71 คณะเจ้าภาพกฐินและผู้ร่วมงานร่วมรับประทานอาหารหลังเสร็จสิ้นพิธีทอดกฐินปลอดเหล้า วัดศรีชมชื่น ตำบลนาพิง อำเภอนาแห้ว จังหวัดเลย
ที่มา: สัทธกร อ้วนศิริ (25 ตุลาคม 2552)

สรุปผลการณรงค์ใช้รูปแบบกฐินปลอดเหล้าปี 2552 วัดศรีชมชื่น บ้านนาท่อน ตำบลนาพิง อำเภอนาแห้ว จังหวัดเลย พบว่า มีการทอดกฐินปลอดเหล้า ด้วยการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ประกอบด้วย การสร้างความเข้าใจกับทีมวิจัย การสร้างความสัมพันธ์กับผู้นำชุมชน เจ้าอาวาส กรรมการวัด เจ้าภาพกฐิน และประชาชน การประชาสัมพันธ์ณรงค์ใช้รูปแบบกฐินปลอดเหล้า ด้วยการจัดทำป้ายประกาศ การใส่เสื้อรณรงค์ปลอดเหล้า ประกาศทางเครื่องขยายเสียงประจำหมู่บ้าน การจัดพิมพ์ซองกฐินกฐินปลอดเหล้า การพบปะพูดคุย ชี้แจงและอธิบายถึงประเพณี

การทอดกฐินปลอดเหล้า การจัดเตรียมสถานที่ การจัดเตรียมบริวารกฐิน การจัดเตรียมจตุปัจจัยไทยธรรม การจัดเตรียมอาหาร การจัดทำต้นเงินต้นทอง การจัดทำของฝาก พิธีเจริญพระพุทธมนต์และแสดงพระธรรมเทศนา พิธีทำบุญตักบาตร พิธีแห่ผ้ากฐินและบริวารกฐินรอบอุโบสถ พิธีทอดกฐินโดยเริ่มจาก การให้ความรู้เกี่ยวกับการทอดกฐินปลอดเหล้า การระดมปัจจัยในการทอดกฐินหรือต่อยอดกฐิน การนับปัจจัย เจ้าภาพจุดธูปเทียนบูชาพระรัตนตรัย อาราธนาศีล พระสงฆ์ให้ศีล เจ้าภาพนำกล่าวคำถวายผ้ากฐิน พระสงฆ์ทำพิธีกรานกฐิน คณะเจ้าภาพและผู้ร่วมงานถวายภัตตาหารเพล จตุปัจจัย ไทยธรรม แด่พระสงฆ์ กรวดน้ำ พระสงฆ์อนุโมทนา และคณะเจ้าภาพ ผู้ร่วมงานกฐินปลอดเหล้าร่วมรับประทานอาหาร เป็นเสร็จพิธี ซึ่งทุกขั้นตอน ทุกกิจกรรมเป็นความร่วมมือสมัครสมานของคนในชุมชนด้วยความสมัครใจและเต็มใจ ทุกคนไม่มีการดื่มเหล้าให้มัวหมอง เป็นงานบุญการกุศลอย่างแท้จริง เป็นประเพณีที่งดงามน่าอนุโมทนาอย่างยิ่ง สมควรอนุรักษ์ และเผยแผ่ให้กว้างขวางออกไปให้ครอบคลุมทั้งจังหวัดเลยและทั่วประเทศยิ่งนัก

บทที่ 6

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะในการวิจัย

6.1 สรุปผลการวิจัย

ประชาชนชาวไทยได้ยอมรับนับถือพระพุทธศาสนาเป็นศาสนาประจำชาติมาเป็นเวลานาน การทอดกฐินจึงกลายเป็นประเพณีที่สืบทอดพระพุทธศาสนาติดต่อกันมา โดยจัดขึ้นในระหว่างวันแรม 1 ค่ำ เดือน 11 จนถึงวันขึ้น 15 ค่ำ เดือน 12 ของทุกปี การทอดกฐินเชื่อกันว่าได้รับอานิสงส์หรือผลดีหลายประการ ทั้งผู้ถวายกฐินและพระสงฆ์ผู้รับและกรานกฐิน ในการจัดงานกฐิน พุทธศาสนิกชนจะบอกบุญไปยังญาติพี่น้องและเพื่อนฝูงที่เคารพนับถือมาร่วมเป็นเจ้าภาพทำบุญทอดกฐิน เมื่อมีเจ้าภาพมาร่วมกันทำบุญหลายคน จึงมีการนำเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์มาเลี้ยงสังสรรค์ แต่ท่ามกลางความสนุกสนานครื้นเครง และอิมไปด้วยบุญนั้น บางคนก็ดื่มสุราและของมีเมาทำให้ทุก ๆ ปี มีคนจำนวนไม่น้อยที่ประสบอุบัติเหตุในช่วงประเพณีทอดกฐิน นอกจากนี้ เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ยังทำลายสุขภาพ ทำให้ผู้ดื่มขาดสติยังคิด ไม่สามารถควบคุมตนเองได้ มีโทษทั้งต่อจิตใจร่างกายและสร้างความเดือดร้อนให้ผู้ที่อยู่รอบข้าง จังหวัดเลยตั้งอยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน อยู่ห่างจากกรุงเทพมหานคร 520 กิโลเมตร มีพื้นที่ 11,424.162 ตารางกิโลเมตร มีประชากร 618,423 คน โดยประชากรนับถือพุทธศาสนามากกว่าร้อยละ 99 มีวัดและที่พักสงฆ์จำนวน 1,086 แห่ง กระจายอยู่ตามหมู่บ้านต่าง ๆ ครอบคลุมทุกพื้นที่หมู่บ้าน ซึ่งในแต่ละปีจะมีพุทธศาสนิกชนทั้งในและนอกพื้นที่จังหวัดเลยร่วมกันเป็นเจ้าภาพจัดให้มีประเพณีทำบุญทอดกฐินตามวัดต่าง ๆ เกือบทุกวัด โดยผู้ร่วมทำบุญจัดงานทอดกฐินบางวัดมีการสังสรรค์เฮฮาและดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์กันในวันก่อนพิธีการทอดกฐิน ทำให้เกิดอุบัติเหตุกันมาก ดังนั้น หากชุมชนได้มีส่วนร่วมในการช่วยแก้ไขปัญหาก็จะสามารถลดความสูญเสียจากสาเหตุการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ลงได้ งานบุญประเพณีต่าง ๆ ทางพระพุทธศาสนา โดยเฉพาะการจัดงานกฐินหากไม่มีการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ก็จะเป็นการทอดกฐินที่แท้จริง เป็นพิธีกรรมที่เรียบง่าย สงบ งดงาม ไม่มีค่าใช้จ่ายฟุ่มเฟือย ลดการสูญเสียชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน และเป็นการเสริมสร้างสุขภาพภาพที่ดีให้แก่ประชาชนอีกทางหนึ่งด้วย ทีมวิจัยจึงสนใจที่จะทราบถึงสภาพและปัญหาการจัดงานกฐินในจังหวัดเลยเป็นอย่างไรและรูปแบบกฐินปลอดเหล้าในจังหวัดเลยเป็นอย่างไร จึงได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบกฐินปลอดเหล้าในจังหวัดเลย ขึ้น เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการจัดงานกฐินในจังหวัดเลย และศึกษาและพัฒนารูปแบบกฐินปลอดเหล้าในจังหวัดเลย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยใช้การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth interview) เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการจัดงานกฐินในจังหวัดเลยกลุ่มเป้าหมาย

ได้แก่ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้นำชุมชนและประชาชนในจังหวัดเลย จำนวน 14 อำเภอ ๆ ละ 3 คน รวม 42 คน และเพื่อศึกษาและพัฒนารูปแบบกฐินปลอดเหล้าในจังหวัดเลย โดยสัมภาษณ์เกี่ยวกับผลการรณรงค์การใช้รูปแบบกฐินปลอดเหล้าในจังหวัดเลยปี 2552 ของวัดเป้าหมาย กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ พระสังฆาธิการในวัดเป้าหมาย วัดละ 1 รูป จำนวน 14 รูป และผู้ทรงคุณวุฒิในจังหวัดเลยที่เข้าร่วมงานทอดกฐินในวัดเป้าหมาย อำเภอละ 1 คน จำนวน 14 คน รวม 28 รูป/คน เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการจัดงานกฐินในจังหวัดเลย ด้วยการสนทนากลุ่ม (Focus group discussion) กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ เจ้าอาวาสในจังหวัดเลย จำนวน 14 อำเภอ ๆ ละ 1 รูป รวม 14 รูป เพื่อศึกษาและพัฒนารูปแบบกฐินปลอดเหล้าในจังหวัดเลย โดยจัดเวทีวิพากษ์รูปแบบกฐินปลอดเหล้า กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ เจ้าคณะอำเภอ นักวิชาการ นายกเทศมนตรี/นายกองค์การบริหารส่วนตำบล ประชาชนใน 14 อำเภอของจังหวัดเลยและทีมวิจัย รวมจำนวน 51 รูป/คน เพื่อศึกษาและพัฒนารูปแบบกฐินปลอดเหล้าในจังหวัดเลย ด้วยการรณรงค์ใช้รูปแบบกฐินปลอดเหล้าในวัดของจังหวัดเลย กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ วัดในจังหวัดเลยอำเภอละ 1 แห่ง รวม 14 แห่ง ประกอบด้วย วัดศรีชมชื่น อำเภอนาแห้ว วัดภูผาราม อำเภอท่าลี่ วัดวิราษฎร์บำรุง อำเภอนาด้วง วัดสมศักดิ์พัฒนาราม อำเภอผาขาว วัดศรีวิชัยนาราม อำเภอเมืองเลย วัดศรีหนองหิน อำเภอหนองหิน วัดเอราวัณพัฒนาราม อำเภอเอราวัณ วัดป่าศรีสว่างธรรม อำเภอปากชม วัดศรีภูหลวง อำเภอภูหลวง วัดศรีบุญเรือง อำเภอวังสะพุง วัดวาริสาร อำเภอภูเรือ วัดศรีคุณเมือง อำเภอเชียงคาน วัดโพธิ์ชัย อำเภอด่านซ้ายและวัดศรีภูกระดังพัฒนาราม อำเภอภูกระดัง และเพื่อศึกษาและพัฒนารูปแบบกฐินปลอดเหล้าในจังหวัดเลย ด้วยการจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้จำนวน 2 ครั้ง ครั้งที่ 1 กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ พระสังฆาธิการ นักวิชาการ นายกเทศมนตรีหรือนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ประชาชนในจังหวัดเลยและทีมวิจัย รวมจำนวน 27 รูป/คน และครั้งที่ 2 กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ พระสังฆาธิการ นักวิชาการ ประชาชนในจังหวัดเลยและทีมวิจัย รวมจำนวน 19 รูป/คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้แก่ แนวทาง การสัมภาษณ์ ประกอบด้วยแนวทางการสัมภาษณ์เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการจัดงานกฐินในจังหวัดเลย และแนวทางการสัมภาษณ์เพื่อศึกษาและพัฒนารูปแบบกฐินปลอดเหล้าในจังหวัดเลย ประเด็นการสนทนากลุ่ม เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการจัดงานกฐินในจังหวัดเลยประกอบด้วย สภาพและปัญหาการดื่มเหล้าก่อนวันทอดกฐิน วันทอดกฐินและหลังวันทอดกฐิน ประเด็นการวิพากษ์รูปแบบกฐินปลอดเหล้าในจังหวัดเลย วิธีการรณรงค์ใช้รูปแบบกฐินปลอดเหล้าในจังหวัดเลย ประกอบด้วย การประชุมชี้แจง การประกาศเสียงตามสาย และการติดป้ายประกาศ การเก็บรวบรวมข้อมูล แบ่งเป็น 3 ขั้นตอน ประกอบด้วย ขั้นตอนที่ 1 ระยะเตรียมการได้แก่ การสร้างความเข้าใจกับทีมวิจัย โดยการประชุม เสวนา เพื่อให้ทีมวิจัยทุกคน ได้เข้าใจรายละเอียดของโครงการวิจัยและหน้าที่ความรับผิดชอบต่อการดำเนินการวิจัย และศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง การสร้างความสัมพันธ์กับผู้นำชุมชน เจ้าอาวาส กรรมการวัด

ไวยาวัจกรและองค์กรในชุมชน ให้ทราบถึงรายละเอียดของโครงการวิจัยและกิจกรรมที่จะต้องมีส่วนร่วมกันดำเนินการ โดยการจัดประชุมและอภิปรายรายละเอียดของโครงการวิจัย สํารวจข้อมูลของชุมชน เพื่อให้ได้ข้อมูลบริบทต่าง ๆ ของชุมชนวัดเป้าหมายทั้ง 14 แห่ง ให้มากที่สุด และเตรียมบุคลากรที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เกิด การประสานงานที่ดี มีส่วนร่วมด้วยกันทุกฝ่าย ประกอบด้วย ผู้นำชุมชน เจ้าอาวาสและทีมวิจัย ขั้นตอนที่ 2 ระยะดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการจัดงานกฐินในจังหวัดเลย การสนทนากลุ่ม เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการจัดงานกฐินในจังหวัดเลย การสังเคราะห์ปัจจัยกำหนดรูปแบบกฐินปลอดเหล้าในจังหวัดเลย การจัดเวทีวิพากษ์รูปแบบกฐินปลอดเหล้าในจังหวัดเลย โดยระดมความคิดเห็นจากผู้นำชุมชน เจ้าอาวาส นักวิชาการ เจ้าหน้าที่สาธารณสุขและทีมวิจัย เพื่อศึกษาและพัฒนารูปแบบกฐินปลอดเหล้าในจังหวัดเลย และนำรูปแบบกฐินปลอดเหล้าในจังหวัดเลยที่ผ่านการวิพากษ์ไปรณรงค์ใช้ในวัดเป้าหมาย 14 แห่งของจังหวัดเลย โดยความร่วมมือของชุมชน เจ้าอาวาส ผู้นำชุมชน และทีมวิจัย เพื่อศึกษาและพัฒนารูปแบบกฐินปลอดเหล้าในจังหวัดเลย ขั้นตอนที่ 3 ระยะติดตามและประเมินผลการวิจัย ได้แก่ การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ เจ้าอาวาส และผู้ทรงคุณวุฒิในจังหวัดเลย เพื่อทราบผลการรณรงค์ใช้รูปแบบกฐินปลอดเหล้าในจังหวัดเลย เพื่อศึกษาและพัฒนารูปแบบกฐินปลอดเหล้าในจังหวัดเลย การจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เป็นการนำเสนอผลการวิจัยเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างพระสงฆ์ ชุมชน และทีมวิจัย เพื่อศึกษาและพัฒนารูปแบบกฐินปลอดเหล้าในจังหวัดเลย ผลการศึกษา มีดังนี้

6.1.1 ผลการศึกษาสภาพและปัญหาการจัดงานกฐินในจังหวัดเลย

ผลการศึกษาสภาพและปัญหาการจัดงานกฐินในจังหวัดเลย พบว่า มีการดื่มเหล้าก่อนวันทอดกฐิน โดยผู้ดื่มเหล้าเป็นกลุ่มผู้ใช้แรงงาน กลุ่มเจ้าภาพกฐิน กลุ่มนักดื่มเหล้าและประชาชนทั่วไป สำหรับเหตุผลที่ดื่มเหล้าเพราะต้องจัดเตรียมสถานที่ เพื่อระดมทุน รวบรวมปัจจัย และเพื่อความสนุกสนาน โดยไม่มีการดื่มเหล้าในวันทอดกฐิน และ มีการดื่มเหล้าเพียงเล็กน้อยหลังวันทอดกฐิน ในกลุ่มผู้ใช้แรงงานและกลุ่มเจ้าภาพกฐิน เหตุผลที่ดื่มเหล้าเพราะต้องช่วยกันเก็บกวาดทำความสะอาดสถานที่ และเพื่อเลี้ยงขอบคุณเจ้าภาพ

6.1.2 ผลการศึกษาและพัฒนารูปแบบกฐินปลอดเหล้าในจังหวัดเลย

ผลการศึกษาและพัฒนารูปแบบกฐินปลอดเหล้าในจังหวัดเลย พบว่า รูปแบบกฐินปลอดเหล้าในจังหวัดเลย ประกอบด้วย พระสงฆ์แสดงธรรม ผู้นำที่จริงจัง กลุ่มพลังร่วมมือ เจ้าภาพ ถิอศรัทธา แรงงานมาด้วยความดี เจ้าหน้าที่บังคับใช้กฎหมาย และหญิงชายรักษาศีล

6.2 อภิปรายผลการวิจัย

6.2.1 ผลการศึกษาสภาพและปัญหาการจัดงานกฐินในจังหวัดเลย

ผลการศึกษาสภาพและปัญหาการจัดงานกฐินในจังหวัดเลย นำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

6.2.1.1 ผลการศึกษาสภาพและปัญหาการจัดงานกฐินในจังหวัดเลย พบว่า มีการตั้งหลักก่อนวันทอดกฐิน และมีการตั้งหลักเพียงเล็กน้อยหลังวันทอดกฐิน สอดคล้องกับบันทึก ศรไพศาล ศูนย์วิจัยปัญหาสุรา มูลนิธิสาธารณสุขแห่งชาติ (2552) ที่กล่าวว่า ตัวเลขการบริโภคเหล้าของประเทศไทย ที่สำนักงานสถิติแห่งชาติเก็บล่าสุดในปี 2550 พบว่าประชากรกว่า 15 ล้านคน หรือคิดเป็น 30% ของประชากรตั้งหลักเป็นประจำ เป็นเพศชายประมาณ 13 ล้านคน และหญิง 2 ล้านคน ส่วนใหญ่อายุ 15 ปีขึ้นไป และจักรกฤษณ์ สุขยิ่ง ศึกษาพบว่า ผู้บริโภคเหล้า ในประเทศไทยมีจำนวนเพิ่มมากขึ้นเรื่อย ๆ ทุกปี และมีแนวโน้มว่า จะเริ่มตั้งหลักตั้งแต่อายุยังน้อย ปัญหาของการตั้งหลักไม่จำกัดอยู่เฉพาะในผู้ชายเท่านั้น การตั้งหลักในผู้หญิงเริ่มมีปริมาณที่เพิ่มมากขึ้น และเหตุผลของการตั้งหลักที่มีอิทธิพลสำคัญคือ อยากทดลอง เพื่อนชักชวน และค่านิยมทางสังคม ทั้งนี้ไม่ว่า ทุกคนที่ตั้งหลัก จะต้องติดเหล้าเสมอไป มีเพียงคนกลุ่มหนึ่งเท่านั้นที่จัดว่าเป็นกลุ่มที่มีปัจจัย เสี่ยงสูงที่จะกลายเป็นคนที่ติดเหล้า อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตั้งหลักโดยรวมแล้ว ยังมีปัจจัยที่ควรคำนึงถึง 3 ประการ คือ ปัจจัยที่ส่งเสริมให้มีการเริ่มตั้งหลัก ปัจจัยที่เสี่ยงต่อการติดเหล้าและปัจจัยที่ส่งเสริมให้มีการตั้งหลักอย่างต่อเนื่อง ส่วนการศึกษาของมาณี ไชยธีรานุกูลศิริ พบพฤติกรรมกรรมการตั้งหลัก ที่ชี้ว่าการตั้งหลักขึ้นอยู่กับเพื่อนและสังคมมากกว่าโฆษณา แต่สำหรับ นิษฐา หุ่นเกษม เครือข่ายนักวิชาการเฝ้าระวังปัญหาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ได้ยืนยันว่าปัญหาสุราที่เกิดขึ้นในประเทศไทย สิ่งที่สำคัญมากที่สุดคือสภาพทางสังคม มีโฆษณาเกี่ยวกับเครื่องดื่มสุราแอบแฝงมากมาย ไม่ว่าจะเป็นป้ายประกาศที่อาจมีรูปเครื่องดื่มของผู้สนับสนุนรายนั้นติดอยู่ หรือจะเป็นกิจกรรมลานเบียร์ของห้างสรรพสินค้าหรือโรงแรมต่าง ๆ ที่เราสามารถพบเห็นได้โดยทั่วไปเยาวชนที่อายุไม่ถึง 20 สามารถเข้านั่งดื่มกินได้ เพราะการตรวจอาจจะไม่เข้มเหมือนสถานบันเทิง อีกอย่างการนั่งดื่มบริเวณลานเบียร์ทุกวันกลายเป็นที่ปกติมากของสังคมไทย ปัจจุบันนี้ ซึ่งสถิติการดำเนินคดีตามพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551 ตั้งแต่ปี 2551-2553 พบว่า จังหวัดที่ดำเนินคดีผู้กระทำความผิดมาก ได้แก่ จังหวัดสุรินทร์ จำนวน 202 คดี และจังหวัดศรีสะเกษ จำนวน 165 คดี (ไทยโพสต์ 26 สิงหาคม 2553)

6.2.1.2 ผลการศึกษาสภาพและปัญหาการจัดงานกฐินในจังหวัดเลย พบว่า ไม่มี

การดื่มเหล้าในวันทอดกฐิน สอดคล้องกับคำกล่าวของพระธิดาวิเชียร ภาสุโก (2552) ที่ได้กล่าวว่า “ขอให้กำลังใจเจ้าภาพกฐินที่มีความกล้าหาญทางจริยธรรม อย่าได้แต่ เฮ โลพุทธ บรรพบุรุษพาถือ มีชื่อในสำมะโนครัว อยากให้ทำบุญอย่างแท้จริง งานวันนี้จะสร้างกระแสในการทำบุญกฐินปลอดเหล้า หากเราเจ้าภาพทำบุญฟุ่มเฟือย ลูกหลายอีก 30 ปีข้างหน้า ก็จะต้องสิ้นเปลืองต่อไป” สอดคล้องกับพระเทพวิทยาคมหรือหลวงพ่อกุณ ประสุทโธ ที่กล่าวว่า “เอ้อ มันรู้จนและถ้ารักก็อย่าไปดื่มสุรายามาให้มันจนเกินเหตุ หรือไม่ดื่มได้เสียก็เป็นการดี ถ้าอยากตายโหงตายห่าก็ดื่มสุราให้มาก ๆ เตอ กูก็บอกได้แค่นี้แหละลูกหลานเอ๋ย”.

6.2.2 ผลการศึกษาและพัฒนารูปแบบกฐินปลอดเหล้าในจังหวัดเลย

ผลการศึกษาและพัฒนารูปแบบกฐินปลอดเหล้าในจังหวัดเลย พบว่า รูปแบบกฐินปลอดเหล้าในจังหวัดเลย ประกอบด้วย พระสงฆ์แสดงธรรม ผู้นำที่จริงจัง กลุ่มพลังร่วมมือ เจ้าภาพถือศรัทธา แรงงานมาด้วยความดี เจ้าหน้าที่บังคับใช้กฎหมาย และหญิงชายรักษาศีล ซึ่งนำมาอภิปรายผลการวิจัยได้ดังนี้

6.2.2.1 พระสงฆ์แสดงธรรม

ผลการศึกษาพบว่า พระสงฆ์ ต้องแสดงธรรมเทศนาเกี่ยวกับคุณค่าของงานกฐินและโทษของการดื่มเหล้าแก่ผู้เกี่ยวข้อง โดยถือเป็นกิจของสงฆ์ในทุกวันพระหรือโอกาสอันเหมาะสม นั่นคือ พระสงฆ์แสดงธรรม ซึ่งสอดคล้องกับบทบาทของพระสงฆ์ที่มีหน้าที่หลักในการเผยแผ่พระพุทธศาสนาให้ประชาชนรู้จักวิธีสร้างบุญบารมี ซึ่งมีอยู่ 3 ขั้นตอน คือ การให้ทาน การรักษาศีล และการเจริญภาวนา พระสงฆ์จึงมีบทบาทสำคัญมากต่อการจัดงานกฐินปลอดเหล้า เพราะงานกฐินจัดขึ้นในวัด พระสงฆ์จึงต้องแสดงพระธรรมเทศนา อบรมประชาชนให้เกิดความรู้ความเข้าใจในศีลธรรม ตลอดจนเลิกลอบายมุข โดยเฉพาะโทษของเหล้า ไม่ได้มีเฉพาะชาตินี้เท่านั้น แต่ยังมีโทษติดตัวผู้ดื่มไปข้ามภพข้ามชาติ มากมายหลายประการ เช่น ทำให้เกิดเป็นไข้ ทำให้เกิดเป็นคนบ้า ทำให้เกิดเป็นคนปัญญาอ่อน และทำให้เกิดเป็นสัตว์เลื้อยคลาน (พระมหาสมชาย ฐานวุฑโฒ, 2533: 180) ซึ่งประชาชนยังเข้าใจ คาดเคลื่อนไม่ถูกต้อง นำเอาเหล้าเข้ามามีบทบาทในงานบุญก่อให้เกิดการสิ้นเปลืองอย่างไร้เหตุผล ตามกระแสไปตามค่านิยมในการทำบุญที่นอกกลุ่มนอกทาง ขัดต่อเจตนารมณ์ของพระพุทธเจ้า งานกฐินบุญ จึงกลายเป็นงานกฐินบาป เปรียบได้กับการทำบุญแบบอาบนํ้าโคลน อาบเท้าไทรก็ไม่ใช่สะอาด มีแต่กลิ่นเหม็นติดตัว ซึ่งพระอาจารย์บุญทัน ปุณฺณกาโม (3 ตุลาคม 2552) ได้แสดงธรรมให้แง่คิดว่า กฐินบุญ กฐินบาป เปรียบเทียบ พุทธธรรมขั้นต้นในเชิงจริยศาสตร์ น้ำเหล้าเพียงหยด สามารถรดสังคมให้เกิดความขุ่นมัว เลิกนำความรู้สึกในใจที่คุ้นเคยกันในเรื่องการทำบุญทั้งที่ต้องมีเหล้า แต่อยากบอกว่า บุญไม่ต้องมีเหล้า จึงจะเป็นบุญ หวนกลับไปยังโอวาทปาฏิโมกข์ หากเอาเหล้าเข้ามาในงานบุญ เท่ากับเอาเหล้ามารดงานบุญทำให้เป็น

อัปมงคล นอกจากนี้พระสงฆ์ควรแสดงธรรมให้เห็นถึงโทษของเหล้าให้มากขึ้น ซึ่งมหาวิทยาลัย มิสซิสซิปปี (2552) วิจัยพบว่า การปล่อยตัวกินเหล้าจนเมาหนัก เป็นอันตรายอย่างร้ายแรง ไม่แต่เพียง จะเกิดเมาค้างเท่านั้น หากยังเท่ากับปล่อยตัวให้ตกเป็นเหยื่อของโรคภัยต่าง ๆ โดยง่าย ด้วยเหตุว่า เหล้าได้เข้าไปการาบโปรตีนต่อต้านเชื้อโรค อันจำเป็นในการต่อสู้กับเชื้อแบคทีเรียและไวรัสจน สิ้นฤทธิ์ นอกจากนี้พระสงฆ์ควรแสดงธรรมให้ประชาชนเห็นประโยชน์ของการไม่ดื่มเหล้า ซึ่งมี มากมายเช่น ทำให้เป็นคนมีสติดี ไม่ลุ่มหลง ไม่มัวเมา ไม่เกิดการทะเลาะวิวาท ไม่เป็นบ้า ไม่เป็นใบ้ ไม่เป็นคนปัญญาอ่อน ไม่หลงทำร้ายผู้มีพระคุณ รู้กิจการทั้งในอดีต ปัจจุบัน อนาคตได้รวดเร็ว มีแต่ ความสุข มีแต่คนนับถือยำเกรง มีชื่อเสียง เป็นที่รักใคร่ของคนทั่วไป มีหิริโอตตปละ มีความเห็นถูก มีปัญญามาก และบรรลุมรรคผลนิพพาน โดยง่าย เป็นต้น (พระมหาสมชาย ฐานวุฑโฒ, 2533: 181) สอดคล้องกับ ว.วชิรเมธี ปราชญ์แห่งธรรมะ ได้อธิบายศีลข้อ 5 ว่า การดื่มสุราเมรัยรวมทั้งสิ่งเสพติด ทุกประเภทที่ทำให้ขาดสติ มีผลเสียคือ 1. เราเสียทรัพย์ 2. ก็คือเราเสียสุขภาพ 3. ก็คือมันบั่นทอน กำลังสติปัญญา 4. นี่เป็นที่มาของความระแวงสงสัยเวลาเกิดเหตุเกิดเรื่องอะไรต่าง ๆ คนเขาก็จะมอง ไปที่จี้เหล้า จี้ยา ก่อน 5. มันจะทำให้ขาดสติ เมื่อขาดสติไปเป็นประตูเปิดไปสู่ความเสื่อมได้ทุก รูปแบบ คนเราถ้าไม่มีสติเท่ากับว่าเป็นศพไปแล้วครั้งหนึ่งใช่ไหม และประการที่ 6. สุราเมรัยนี้ก็จะ เป็นตัวเชื่อมโยง ทำให้คนคนหนึ่งเปลี่ยนจากคนไปเป็นสัตว์เดรัจฉานก็ได้ ไปเป็นสัตว์นรกก็ได้ ไป เป็นเปรตก็ได้ ทำให้จิตใจของคนนั้นเสื่อมคุณภาพ

6.2.2.2 ผู้นำที่จริงจัง

ผลการศึกษาพบว่า ผู้นำชุมชน ต้องมีความจริงจังและจริงจังในการรณรงค์ ส่งเสริมให้จัดงานกฐินปลอดเหล้าให้ได้ โดยกำหนดเป็นแนวทางปฏิบัติหรือระเบียบของชุมชน นั่น คือ ผู้นำที่จริงจัง ซึ่งผู้นำที่จริงจัง ย่อมสามารถที่จะทำงานให้บรรลุเป้าหมายได้ไม่ยากนัก โดยผู้นำ ควรมีความมุ่งมั่นตั้งใจและสามารถสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ (Rosabeth Moss Kanter, 1999) ผู้นำ ต้องเป็นผู้ริเริ่มนำการเปลี่ยนแปลงทัศนคติใหม่ โดยการไม่ให้มีการดื่มเหล้าในเทศกาลหรืองานมงคล ต่าง ๆ ซึ่งพิมพ์ภา เดชะกมลสุข (2552) ศึกษาพบว่า ควรมีการศึกษาวิธีการปรับทัศนคติในการลด ละ เลิกการดื่มชั่วคราวในช่วงเวลาใดเวลาหนึ่ง เช่น ช่วงเข้าพรรษา ซึ่งอาจนำไปประยุกต์ใช้กับ ช่วงเวลาอื่น ๆ ให้เป็นรูปแบบที่เหมาะสมสำหรับวิถีของสังคมไทยซึ่งนำไปสู่การลด ละ เลิกการดื่ม อย่างถาวรในอนาคตได้ ซึ่งผู้นำต้องมีบทบาทในฐานะทูตและทำตัวให้เป็นแบบอย่างด้วย (Charles Handy, 1976) ซึ่งผู้มีอำนาจต้องมีความจริงใจควบคุมเหล้าไม่ให้ประชาชนตกเป็นเหยื่อ (ไทยโพสต์, 26 สิงหาคม 2553) ไม่อยู่ใต้อิทธิพลการเงินของใคร (นิทัศน์ ศิริโชติรัตน์, 2552) และสอดคล้องกับ คุณสมบัติของการเป็นผู้นำในการบริหารงาน (การบริหารงาน, 2553) ซึ่งผู้นำต้องมีความจริงจัง (Ingenuity) กับงาน หากผู้นำไม่มีความจริงจัง ในการทำงาน โลเลเรื่อยเปื่อย องค์กรนั้นย่อมปั่นป่วน

คนก็จะเบื่อหน่าย และคนเลวจะสบายตัว หากผู้นำมีความจริงจังในการทำงานที่พอเหมาะ ก็จะเป็นการกระตุ้นการทำงานของลูกน้องให้สามารถใช้ความรู้ความสามารถในการทำงานให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลได้

6.2.2.3 กลุ่มพลังร่วมมือ

ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มพลังในชุมชน ต้องให้ความร่วมมือสนับสนุนโดยการจัดกิจกรรมรณรงค์และส่งเสริมการจัดงานกฐินปลอดเหล้า นั่นคือ กลุ่มพลังร่วมมือ สอดคล้องกับ สุปรีดา อุดุลยานนท์ รองผู้จัดการสำนักงานสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) ที่มีความเห็นว่า การกำหนดนโยบายต่าง ๆ ของประเทศไทยในขณะนี้ ยังไม่ได้ไปในทิศทางเดียวกัน กฎระเบียบ ข้อบังคับ ยังกระจัดกระจายกันอยู่ หากมียุทธศาสตร์จะสามารถช่วยให้มีการบูรณาการแก้ปัญหาได้ในทิศทางเดียวกัน เป็นการรวมพลังขององค์กรต่าง ๆ โดยคำนึงถึงปัจจัยหลายด้านด้วยกัน เช่นกัน คือ เรื่องวัฒนธรรม จารีต ประเพณีต่าง ๆ และการเพิ่มโอกาสการมีส่วนร่วมอย่างกว้างขวางของคนในสังคม ซึ่ง ธีระวัฒน์ เจริญชัยรัตน์ และคณะ (2552) ได้ทำการวิจัยแบบไทบ้าน ในการแก้ไขปัญหาเยาวชนที่มีพฤติกรรมในการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในกลุ่มเยาวชนรูปแบบ I love model พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลให้เยาวชนดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์เนื่องจากขาดความรักความอบอุ่นจากครอบครัว อยู่กับญาติ ไม่ได้อยู่กับพ่อแม่ ผู้ใหญ่ในหมู่บ้านส่วนมากมีพฤติกรรมดื่มสุรา ผู้ใหญ่ใช้เด็กมาซื้อสุรา พี่ชายชวนดื่ม หาซื้อตามร้านค้าที่หมู่บ้านได้ง่าย ทำให้เยาวชนเห็นและมีการเลียนแบบผู้ใหญ่ ซึ่งในกรุงเทพมหานครได้มีกลุ่มเครือข่ายด้านเหล้า ยื่นข้อเสนอให้คณะกรรมการควบคุมแอลกอฮอล์กรุงเทพมหานครต้องมีการประชุมวางแผนการทำงาน ติดตามสนับสนุน และประเมินผลการดำเนินการของเจ้าหน้าที่ทุก 3 เดือน มีการออกตรวจสอบการกระทำผิดร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะรอบสถานศึกษาและหอพักนักศึกษา มีการรณรงค์สร้างภูมิคุ้มกันให้เด็กและเยาวชน เพื่อไม่ไปยุ่งเกี่ยวกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เช่นเพิ่มพื้นที่สร้างสรรค์ และให้ภาคประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ รวมถึงเร่งออกมาตรการ ฟันฟุเยาวชนผู้ได้รับผลกระทบจากเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ตามพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551 มาตรา 16 ให้เป็นรูปธรรมโดยเร็ว นอกจากนี้ เครือข่ายยังพบปัญหาการขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ให้เด็กต่ำกว่า 20 ปี ในกรุงเทพมหานคร มีการส่งเสริมการลด แลก แจก แถม การติดตั้งป้ายโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่ผิดกฎหมาย ควรมีสำรวจร้านค้าที่จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่รอบโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 435 โรงเรียน ในระยะ 500 เมตร เพื่อนำข้อมูลส่งให้ 50 สำนักงานเขต และสำนักงานตำรวจแห่งชาติ เพื่อให้มีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาเด็ก (ไทยโพสต์, 26 สิงหาคม 2553) ส่วน นิทัศน์ ศิริโชติรัตน์ (2552) กล่าวว่า การต่อสู้ระหว่างกลุ่มผู้เสียประโยชน์ทางธุรกิจกับกลุ่มที่ทำงานเพื่อสาธารณสุข ไม่ใช่เรื่องใหม่ แต่มีนักวิชาการสื่อสารมวลชนบางคน

เบียงเบนประเด็น เข้าข้างธุรกิจเหล้า ทั้งที่น่าจะเข้าใจดีว่า กลุ่มธุรกิจเหล้าใช้โฆษณาดึงดูดเยาวชนให้หันมาดื่มน้ำเมา เพราะเยาวชนส่วนใหญ่ยังไม่มีวุฒิภาวะที่ดีพอในการตัดสินใจ ซึ่งงานวิจัยขององค์การอนามัยโลก (2552) พบว่า การห้ามโฆษณาอย่างสิ้นเชิงในสื่อทุกชนิด ตลอด 24 ชั่วโมง มีผลในการลดการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในกลุ่มเยาวชน ทองสง่า ผ่องแผ้ว (24 กันยายน 2550) โครงการ ลด ละ เลิก เหล้า จังหวัดมหาสารคาม พบว่า สถานที่ในการดื่มเหล้า ส่วนใหญ่เป็นร้านอาหาร ร้านค้า ร้อยละ 48.60 และที่พักอาศัยของตนเอง ร้อยละ 37.90 ส่วนสถานที่อื่น เช่น สถานที่ทำงาน สถานศึกษา สวนสาธารณะและวัด มีเพียงไม่ถึงร้อยละ 5 เท่านั้นส่วนใหญ่จะดื่มเหล้า หลังเลิกงาน ร้อยละ 78.70 มีส่วนน้อยเพียงร้อยละ 2 เท่านั้นที่ดื่มเหล้าเวลาทำงานและเวลาพักกลางวัน ซึ่งปัญหาที่เกิดจากสาเหตุการดื่มเหล้าอันดับแรก คือ ปัญหาสุขภาพ รองลงมาคือ มีผลกระทบต่อค่าใช้จ่ายในครัวเรือนและมีปัญหากับเพื่อนร่วมงาน ผู้บังคับบัญชา ผู้ใต้บังคับบัญชา และปัญหาเรื่อง การใช้ความรุนแรงในครอบครัว และสอดคล้องกับรูปแบบการมีส่วนร่วมของชุมชนในการส่งเสริมสุขภาพ (วารสารสาธารณสุขมูลฐานภาคใต้, 2543) ด้วยการมีส่วนร่วมขององค์กรภาครัฐ องค์กรเอกชนและองค์กรชุมชน ในการแก้ปัญหาของชุมชนในด้านสุขภาพ เศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อม ใน 5 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นตอนการสร้างทีมงาน ขั้นตอนการระบุปัญหาและสร้างความตระหนักของชุมชน ขั้นตอนการวางแผนร่วมกันระหว่างสถานีนานามัยกับชุมชน ขั้นตอนการดำเนินการของชุมชน และขั้นตอนการประเมินผลและการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง

6.2.2.4 เจ้าภาพถือศรัทธา

ผลการศึกษาพบว่าเจ้าภาพภักดินต้องมีความเข้าใจในการทำบุญปลอดอบายมุขและมีความเลื่อมใสศรัทธาต่อการจัดงานทอดกฐินอย่างแท้จริง นั่นคือ เจ้าภาพถือศรัทธา กล่าวคือเจ้าภาพภักดินจึง เป็นกลุ่มบุคคลที่สำคัญอีกกลุ่มหนึ่งที่จะช่วยให้การจัดงานกฐินปลอดเหล้าได้ เนื่องจากเจ้าภาพภักดินมักจะเป็นคนที่มีจิตใจกว้างขวาง ชอบช่วยเหลือเกื้อกูลผู้อื่น จึงมีญาติพี่น้อง เพื่อนฝูง หรือผู้ใต้บังคับบัญชาจำนวนมาก เมื่อจัดงานกฐินจึงเป็นโอกาสที่บุคคลเหล่านั้นจะได้มาพบปะกัน เป็นการระดมปัจจัยและบริวารกฐินให้ได้มากที่สุด เมื่อมีการรวมกลุ่มกันสิ่งที่จะเป็นสื่อในการพบปะพูดคุยกันให้ออกนอกชาติได้ดีไม่มีอะไรเกินเหล้า ทั้งนี้คนไทยมีการดื่มเหล้ากันมาเป็นเวลาช้านานแล้ว โดยส่วนมากมักมีการดื่มเหล้ากันในเทศกาลและวาระต่าง ๆ ซึ่ง จักรกฤษณ์ สุขยิ่ง (2551) กล่าวว่า คนไทยมีความเชื่อเรื่องการดื่มเพื่อสุขภาพ เช่น ยาโดง โดยเอายามาผสมหรือดองกับเหล้า เชื่อว่าช่วยบำรุงร่างกาย บำรุงโลหิต รักษาอาการปวดเมื่อย ทำให้เจริญอาหาร ในบางครั้งจะพบทัศนคติของคนไทยที่มีต่อเหล้าในลักษณะที่ส่งเสริมการดื่ม โดยไม่รู้ตัว เช่น การวางขวดเหล้าไว้ในห้องรับแขกตามบ้าน ในงานเลี้ยงสังสรรค์หรืองานฉลองตามประเพณีต่าง ๆ มักจะพบเห็นการดื่มเหล้ากันเป็นเรื่องปกติ

6.2.2.5 แรงงานมาด้วยความดี

ผลการศึกษาพบว่า ผู้ใช้แรงงานที่มาช่วยงานกฐิน ต้องมาช่วยงานด้วยความสมัครใจ เสียสละทั้งร่างกายและแรงใจด้วยความมุ่งหวังที่ได้ทำความดีให้เกิดประโยชน์แก่ชุมชนอย่างแท้จริง โดยไม่หวังที่จะได้สิ่งตอบแทน หรือหวังว่าจะได้ดื่มเหล้าเป็นการตอบแทนแรงงานที่เสียไป นั่น คือ แรงงานมาด้วยความดี ซึ่งกลุ่มผู้ใช้แรงงานที่มาช่วยงานกฐินเป็นอีกกลุ่มหนึ่งที่ขาดเสียมิได้ เพราะการจัดงานกฐินต้องพึ่งพากลุ่มผู้ใช้แรงงานในการจัดสถานที่ให้เหมาะสม และผู้ใช้แรงงานที่มาช่วยงานกฐินก็ต้องการมาทำงานเพื่อให้ได้บุญ และให้เกิดความสบายใจ เมื่อมีแรงงานมาช่วยงานก็มักจะมีกลุ่มที่ให้การสนับสนุนเหล้า ซึ่งส่วนมากจะเป็นผู้นำชุมชนหรือนักการเมืองท้องถิ่น ที่มักจะซื้อเหล้าขาวหรือจัดหาเหล้าราคาถูก ดึงกรีสองมาให้กลุ่มผู้ใช้แรงงานดื่ม โดยอ้างว่าเป็นการช่วยให้การจัดงานกฐินเป็นไปด้วยความเรียบร้อยอีกทางหนึ่ง ซึ่งส่วนลึกแล้วเป็นการแสดงออกถึงความมีน้ำใจ เพื่อให้กลุ่มผู้ใช้แรงงานรักและยกย่อง ซึ่งจะส่งผลต่อการลงคะแนนเลือกตั้ง จึงควรปรับเปลี่ยนแนวคิดใหม่ เป็นการสนับสนุนข้าวปลาอาหารที่มีประโยชน์ต่อร่างกายมากกว่า เพราะการทำเช่นนั้น เป็นการปลุกฝังค่านิยมที่ผิด ๆ และนำไปสู่การติดเหล้าได้ เมื่อขาดผู้ที่จะดื่มและขาดผู้จัดหาเหล้า พฤติกรรมการดื่มก็จะไม่เกิดขึ้น ก็จะเป็นกฐินปลอดเหล้าได้ ซึ่งนิพนธ์ พัวพงศกร คณบดีคณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ หัวหน้าโครงการวิจัยพัฒนารูปแบบเพื่อป้องกันการดื่มสุราและเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย กล่าวว่า คนไทยจำนวนมากดื่มเหล้าราคาถูก ดึงกรีสอง และคนส่วนใหญ่ไม่ได้ดื่มเหล้าเพราะโฆษณา แต่เป็นเพราะ โครงสร้างอายุประชากรและโครงสร้างรายได้ที่สูงขึ้น ประเทศไทยมีประชากรที่อยู่ในวัยผู้ใหญ่สูงขึ้น มีเด็กน้อยลง พอเริ่มทำงานหาเงินได้ก็กินเหล้าแล้วไต่ระดับขึ้นไปเรื่อย ๆ เหล้านอกจึงขายดี (ประชาชาติธุรกิจ, 2549)

6.2.2.6 เจ้าหน้าที่บังคับใช้กฎหมาย

ผลการศึกษาพบว่า เจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้อง ต้องบังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัดและเป็นธรรม โดยไม่เลือกปฏิบัติ นั่นคือ เจ้าหน้าที่บังคับใช้กฎหมาย สอดคล้องกับจักรกฤษณ์ สุขยิ่ง (2551) ที่ศึกษาปัจจัยที่ส่งเสริมให้มีการบริโภคแอลกอฮอล์อย่างต่อเนื่อง พบว่าการละเลยหรือไม่ปฏิบัติหน้าที่อย่างจริงจังของเจ้าหน้าที่ของรัฐในการที่จะควบคุมดูแล เป็นปัจจัยหนึ่งที่ผลักดันและส่งเสริมให้วงจรการบริโภคแอลกอฮอล์เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง ส่วนนิพนธ์ พัวพงศกร คณบดีคณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ หัวหน้าโครงการวิจัยพัฒนารูปแบบเพื่อป้องกันการดื่มสุราและเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทยกล่าวว่า การแก้ปัญหาการบริโภคสุรา รัฐบาลจะต้องมองทั้งระบบ นอกจากจะจำกัดเรื่องโฆษณาแล้ว ต้องคิดต่อไปว่าจะทำอย่างไรกับโรงงานสุราชุมชนหมู่บ้านที่มีอยู่เกลื่อนเมืองแล้วใช้มาตรการทางภาษีมาประกอบ ซึ่ง

พิมพ์ภา เตชะกมลสุข (2552) ศึกษาพบว่า การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์กับอุบัติเหตุชนส่งทางบก ยังเป็นปัญหาที่สำคัญของประเทศไทย โดยเฉพาะกลุ่มผู้ขับขี่ ปัจจุบันการควบคุมปัญหาสุราเฉพาะในระหว่างเทศกาลปีใหม่และสงกรานต์ได้ทำอย่างต่อเนื่อง มีมาตรการการกำกับ เข้มงวด ตรวจจับผู้กระทำผิด มาตรการการควบคุมการเข้าถึงและการหาซื้อต่าง ๆ จนได้มีการประกาศมาตรการการห้ามจำหน่ายสุราทุกสถานที่ใน 4 วันพระใหญ่ ยกเว้นภายในโรงแรม อย่างไรก็ตามจากข้อมูลย้อนหลัง 10 ปี พบว่า เดือนตุลาคมและเดือนพฤศจิกายน เป็นเดือนที่มีผู้บาดเจ็บรุนแรงจากอุบัติเหตุชนส่งสูงมาโดยตลอด เนื่องจากมีเทศกาลออกพรรษา บุญกฐินและลอยกระทงและยังเป็นช่วงหยุดภาคเรียน จึงควรมีมาตรการหรือการณรงค์เพิ่มขึ้นในช่วงเวลาดังกล่าว นอกจากมาตรการดำเนินการรณรงค์การเตือนภัย การให้ความรู้ ประชาสัมพันธ์ ที่เกี่ยวข้องกับอันตรายและการเสียชีวิตจากสาเหตุของแอลกอฮอล์ และเมาไม่ขับ ตลอดจนการกำกับ เข้มงวด ตรวจจับผู้กระทำผิดตามข้อกำหนดที่กำหนดที่เกี่ยวข้องกับการดื่มแอลกอฮอล์ การขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และความปลอดภัยจราจรที่ควรดำเนินการอย่างจริงจัง ซึ่งไพรัช สมทรัพย์ (3 ตุลาคม 2552) ได้แสดงทัศนะเกี่ยวกับบทบาทของเจ้าหน้าที่ เน้นย้ำไปที่พระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่ม แอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551 โดยเฉพาะเวลาห้ามขาย ผู้ประกอบการควรตระหนักให้มาก

6.2.2.7 หญิงชายรักชาติ

ผลการศึกษาพบว่า ประชาชน ต้องประพฤติปฏิบัติตามหลักธรรมทางพุทธศาสนา โดยการถือศีล 5 อย่างเคร่งครัด นั่นคือ หญิงชายรักชาติ ซึ่งศีลนั้นมีหลายระดับ ตั้งแต่ศีล 5 ศีล 8 ศีล 10 และศีล 227 ในสมัยพุทธกาลผู้คนมักจะมีศีล 5 ประจำใจกันเป็นนิจ ศีล 5 จึงเป็นเรื่องปกติ ที่บุคคลจะต้องระวังรักษาตามเพศและฐานะ จัดว่าเป็นมนุษยธรรม 1 ใน 10 ประการ โดยผู้ที่รักษาศีลข้อ 5 ด้วยการไม่ดื่มสุราเมรัย เครื่องมกดองของมีนเมา ด้วยเสขของบุญที่รักษา เมื่อมาเกิดเป็นมนุษย์ย่อมทำให้เป็นผู้ที่มีสมอง ประสาท ปัญญา ความคิดแจ่มใส จะศึกษาเล่าเรียนสิ่งใดก็แตกฉานและจดจำง่าย ไม่หลงลืมเพื่อนและเลือน ไม่เสียสติ วิกลจริต ไม่เป็นโรคสมอง โรคประสาท ไม่ปัญญาทึบ ปัญญาอ่อน หรือปัญญาเน้อ ดังนั้นบุคคลที่มีศีล 5 จึงเรียกว่าเป็น มนุษย์ เพราะมนุษย์ คือผู้มีใจอันประเสริฐ สำหรับคนที่ไม่มศีล 5 จึงเรียกว่า คน ซึ่งแปลว่า ยุง (มูลนิธิธรรมวิหาร พระภัสกร ภูริวฑฒโน ภาวิไล, 2552: 16-18) ดังนั้นประชาชนทุกคนทั้งชายหญิงควรละเว้นจากการดื่มเหล้า ซึ่งเป็นของมีนเมาทำให้ขาดสติและเกิดปัญหาติดตามาอีกมากมาย การดื่มเหล้านั้น อาจจะทำให้เกิดความสุขได้สำหรับคนที่ติด แต่เป็นความสุขหลอก ๆ บนความทุกข์ เหล้าทำให้ผลิตเพลิน แต่เป็นความผลิตเพลินในเรื่องเศร้า การดื่มเหล้าเป็นการมอมเมาและบั่นทอนทุกสิ่งทุกอย่างของตนเอง เป็นเหตุทำให้เสียทรัพย์ ทำให้เกิดการทะเลาะวิวาท ทำให้เกิดโรคหลายอย่าง ทำให้เสียชื่อเสียง ทำให้แสดงกิริยาที่ดูจาบจาดความละอาย และทำให้สติปัญญาเสื่อมถอย แม้ที่สุดความสุข

ทางใจที่คนเฒ่าเห็นว่าตนได้จากการดื่มหเหล้า ก็เป็นความสุขจอมปลอม (พระมหาสมชาย ฐานวุฑโฒ, 2533 : 179-180) การดื่มหเหล้าครั้งแรกอาจจะเกิดจากการทดลองดื่ม ซึ่ง จักรกฤษณ์ สุขยิ่ง (2551) ศึกษาเหตุผลของการดื่มหเหล้าพบว่า มีความแตกต่างกันระหว่างผู้ชายกับผู้หญิง โดยผู้ชายให้เหตุผลในการตัดสินใจดื่มหเหล้าครั้งแรกว่า อยากทดลอง รongลงมาคือเพื่อนชวน สำหรับเหตุผลของผู้หญิงคือ อยากทดลอง รongลงมาคือเพื่อเข้าสังคม และดื่มหเพื่อสุขภาพ โดยผู้ชายจะเริ่มดื่มหเหล้าในช่วงอายุน้อยกว่าผู้หญิง และมีแนวโน้มว่า ผู้ดื่มหทั้งผู้ชายและผู้หญิงจะมีอายุลดน้อยลงเรื่อยๆ โดยสุราไทยและเบียร์เป็นเครื่องดื่มของคนในเขตเมือง ส่วนสุราขาวและยาแดงเป็นเครื่องดื่มของคนในเขตชนบท เหตุผลสำคัญที่ทำให้ผู้ดื่มหไม่คิดจะเลิกดื่มหก็คือ เพราะต้องเข้าสังคม สังสรรค์ และดื่มหเพื่อสุขภาพ ร่างกาย โดยคิดว่า ดื่มหเพียงเล็กน้อยไม่เป็นไร ส่วนเหตุผลเกี่ยวกับสุขภาพจิตคือ เพื่อความสนุกสนาน คลายเครียด จากเหตุผลเหล่านี้ ทำให้ได้ข้อสังเกตว่า ผู้ที่ดื่มหสุราโดยไม่คิดจะเลิกดื่มหนั้น อาจไม่รู้ตัวว่าตนเองกำลังตกอยู่ในสถานะติดสุรา ไม่ว่าทางร่างกายหรือจิตใจก็ตาม ซึ่งวารสาร The Journal of Cerebral Flow and Metabolism ของสหรัฐอเมริกาเผยผลการศึกษานักวิจัยโรงพยาบาลมหาวิทยาลัยไฮเดิลเบิร์ก ของเยอรมนี แสดงให้เห็นว่าแอลกอฮอล์สามารถส่งผลกระทบต่อสมองของคนเราได้ภายใน 6 นาทีหลังดื่มห ซึ่งถือว่ารวดเร็วมาก โดยผู้หญิงมีแนวโน้มได้รับผลกระทบจากแอลกอฮอล์มากกว่าผู้ชาย ซึ่งนวลใจ วัฒนกุล (2551) องค์การปฏิบัติงานแก้ไขปัญหาเหล้าและความรุนแรงในครอบครัว ยืนยันว่า การดื่มหเหล้าของผู้ชายมีผลทำให้เกิดการกระทำความรุนแรงในครอบครัว ซึ่งผู้ที่ถูกกระทำส่วนใหญ่เป็นผู้หญิงและเด็ก มีผลกระทบต่อครอบครัวทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคมและเศรษฐกิจ สังคม ที่สำคัญได้ระบุว่าผลกระทบทางสังคมด้านพฤติกรรมการดื่มหเหล้า และการกระทำความรุนแรงในครอบครัวนั้นเป็นระบาดวิทยาอย่างหนึ่ง คือ การเกิดวงจรการดื่มหเหล้าและกระทำความรุนแรงในครอบครัวอย่างไม่สิ้นสุด การแก้ไขปัญหาเหล้าและความรุนแรงในครอบครัวได้มีการแก้ไขปัญหาคด้วยการส่งเสริมให้ผู้หญิงปรับตัวและทำบทบาทของตนเองในความเป็นภรรยา แม่ และเป็นแบบอย่างที่ดี และการสงเคราะห์ช่วยเหลือ อาจไม่สามารถแก้ไขปัญหาได้อย่างยั่งยืน จึงได้มีการพยายามแก้ไขปัญหาเหล้าและความรุนแรงในครอบครัวโดยฐานชุมชนมากขึ้น การส่งเสริมการรวมกลุ่มของผู้หญิงตามอาชีพของสามี เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจในบทบาทของการเป็นแม่ เป็นภรรยา การทำงานสังคมสงเคราะห์อาสาสมัคร ตลอดจนการทำอาชีพเสริมเพื่อช่วยเหลือครอบครัวในสถานะเศรษฐกิจที่สามีภรรยาต้องช่วยกันหารายได้จูลเจือครอบครัว และสอดคล้องกับผู้จัดการมูลนิธิเพื่อนหญิง (ไทยโพสต์, 2548) ที่แนะนำว่า ต้องให้ฝ่ายชายเข้ามามีส่วนร่วม การทำให้ฝ่ายชายที่ได้ลด ละ เลิกเหล้าเข้ามามีส่วนร่วมทำให้ครอบครัวดีขึ้น เพราะเมื่อสังคมมั่นใจว่าเขาเลิกเหล้าได้จะช่วยให้อาชีพความรุนแรงในครอบครัวลดลง

6.3 บทเรียนจากการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ทำให้ผู้เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย ทีมวิจัย กำนันผู้ใหญ่บ้าน ผู้นำชุมชน ประชาชน เจ้าภาพกฐินและพระสงฆ์ ได้รับการเรียนรู้จากการวิจัย ในด้านต่าง ๆ ดังนี้

6.3.1 ทีมวิจัย

ทีมวิจัยได้รับการเรียนรู้จากการวิจัยในด้านต่าง ๆ ดังนี้

6.3.1.1 องค์ประกอบของทีมวิจัย ทีมวิจัยประกอบด้วย บุคคลที่มีความรู้ความสามารถที่หลากหลาย เป็นผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับพระพุทธศาสนาและการจัดงานกฐินในจังหวัดเลย จำนวน 27 รูป/คน จำแนกได้ดังนี้

1) ที่ปรึกษาทีมวิจัย ประกอบด้วย พระสังฆาธิการและข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ ดังนี้

(1) เจ้าคณะจังหวัดเลยทั้งฝ่ายมหานิกายและฝ่ายธรรมยุต

จำนวน 2 รูป

(2) รองเจ้าคณะจังหวัดเลย จำนวน 1 รูป

(3) รองผู้ว่าราชการจังหวัดเลย จำนวน 1 คน

(4) หัวหน้าส่วนราชการ จำนวน 1 คน

2) หัวหน้าโครงการวิจัย เป็นผู้มีวุฒิการศึกษาในระดับปริญญาเอก มีความสามารถในการดำเนินการวิจัยเป็นอย่างดี และมีอำนาจหน้าที่ในการสนับสนุนส่งเสริมกิจการคณะสงฆ์ และอุปถัมภ์คุ้มครองพระพุทธศาสนา

3) ทีมวิจัย ประกอบด้วย ฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับพระพุทธศาสนาและประชาชน จำนวน 7 รูป/คน ดังนี้

(1) พระสงฆ์ จำนวน 1 รูป มีวุฒิการศึกษาในระดับปริญญาโท เป็นอาจารย์สอนในระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง

(2) ข้าราชการ จำนวน 5 คน ประกอบด้วย ข้าราชการพลเรือนสามัญ สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดเลย สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ มีวุฒิการศึกษาในระดับปริญญาตรี จำนวน 2 คน ข้าราชการพลเรือนสามัญ ที่ทำการปกครองจังหวัดเลย สังกัดกรมการปกครอง มีวุฒิการศึกษาในระดับปริญญาโท จำนวน 1 คน ข้าราชการพลเรือนสามัญ โรงพยาบาลนาด้วง สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข มีวุฒิการศึกษาในระดับปริญญาโท จำนวน 1 คน ข้าราชการตำรวจ สถานีตำรวจภูธรเมืองเลย สังกัดสำนักงานตำรวจแห่งชาติ มีวุฒิการศึกษาในระดับปริญญาตรี จำนวน 1 คน

(3) ผู้นำท้องถิ่น ตำแหน่ง นายกองค์การบริหารส่วนตำบล มี
วุฒิการศึกษาในระดับปริญญาตรี จำนวน 1 คน

4) ผู้ร่วมวิจัย ประกอบด้วย เจ้าอาวาสวัดเป้าหมาย จำนวน 14 รูป จำแนก
ตามตำแหน่งพระสังฆาธิการ ได้ดังนี้

- (1) รองเจ้าคณะจังหวัดเลย จำนวน 2 รูป
- (2) เจ้าคณะอำเภอ จำนวน 7 รูป
- (3) รองเจ้าคณะอำเภอ จำนวน 2 รูป
- (4) เจ้าคณะตำบล จำนวน 2 รูป
- (5) เจ้าอาวาส จำนวน 1 รูป

การที่มีทีมวิจัยประกอบด้วย บุคคลที่มีความรู้ความสามารถที่หลากหลาย
ซึ่งล้วนแต่เป็นผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับกิจการทางพระพุทธศาสนาและการจัดงานกฐินในจังหวัดเลย
ทำให้สามารถแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์กันได้มากขึ้น

6.3.1.2 ระดับการศึกษาของทีมวิจัย

ทีมวิจัยเป็นผู้ที่มีวุฒิการศึกษาสูง ตั้งแต่ระดับปริญญาตรีถึงระดับปริญญาเอก
ส่วนพระภิกษุที่มีระดับวุฒิการศึกษาทางโลกต่ำกว่าระดับปริญญา แต่เป็นพระสังฆาธิการที่มีวุฒิทาง
ธรรมขั้นต่ำ นักธรรมชั้นเอก สามารถจำแนกระดับวุฒิการศึกษาของทีมวิจัย ทั้งจำนวน 7 รูป/คน ได้
ดังนี้

- 1) ปริญญาเอก จำนวน 1 คน
- 2) ปริญญาโท จำนวน 3 รูป/คน
- 3) ปริญญาตรี จำนวน 3 คน

การมีทีมวิจัยที่มีระดับการศึกษาและวุฒิการศึกษาที่แตกต่างกัน ทำให้เกิด
แนวความคิดที่หลากหลาย และเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงานวิจัย โดยเฉพาะงานวิจัยท้องถิ่น

6.3.1.3 บทเรียนในการบริหารทีมวิจัย

1) การประสานงานทีมวิจัย

เนื่องจากผู้ร่วมวิจัยส่วนมากอยู่กระจัดกระจายครอบคลุมพื้นที่ทุก
อำเภอ ในจังหวัดเลย การประสานงานส่วนมากจะใช้ผ่านทางโทรศัพท์มือถือ ซึ่งก็สะดวกและรวดเร็ว
ได้ข้อมูลถูกต้องเป็นปัจจุบัน

2) การประชุมปรึกษาหารือ

การประชุมปรึกษาหารือกันทำได้ไม่บ่อยครั้ง เพราะผู้ร่วมทีมวิจัย
อยู่ห่างไกลกัน และต่างคนก็มีหน้าที่ภารกิจที่จะต้องปฏิบัติ ดังนั้นการประชุมปรึกษาหารือจึงทำได้

เฉพาะทีมวิจัยที่อยู่ใกล้กันประมาณ 4-5 รูป/คน เท่านั้น แล้วแจ้งผลการประชุมหรือปรึกษาหารือ ข้อเสนอแนะ แนวทาง วิธีการปฏิบัติทางโทรศัพท์มือถือไปยังทีมวิจัยคนอื่น ๆ ต่อไป

6.3.1.4 บทเรียนในการจัดกระบวนการวิจัย

การจัดกระบวนการวิจัยมีการกำหนดขั้นตอนไว้อย่างชัดเจนจนเกินไป บางขั้นตอนทำให้ทีมวิจัยทำตามกระบวนการวิจัยได้ยาก ดังนั้น ควรกำหนดกระบวนการวิจัยเป็น ลักษณะกว้าง ๆ และสามารถประยุกต์ ปรับปรุงหรือยืดหยุ่นได้ เช่น กระบวนการวิจัยกำหนดให้มีการ สันทนาการกลุ่มเจ้าอาวาส เพื่อทราบสภาพปัญหาการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในชุมชนและ งานกฐิน ซึ่งอาจจะได้ข้อมูลไม่ครบถ้วน ทั้งนี้ หากมีการสัมภาษณ์ประชาชน ผู้จำหน่ายสุราและผู้ดื่ม สุราก็จะได้ข้อมูลมากขึ้นและครบถ้วนยิ่งขึ้น

6.3.1.5 บทเรียนในการเข้าชุมชน

1) การเก็บรวบรวมข้อมูลบริบทของวัดและชุมชน

(1) การศึกษาข้อมูลของวัด เนื่องจากบางวัดมีข้อมูลอยู่กระจัด กระจาย ไม่เป็นระบบ หลักฐานบางอย่างอยู่กับเจ้าอาวาส บางอย่างอยู่กับผู้ใหญ่บ้าน กำนันหรือ ผู้เฒ่าผู้แก่ ทำให้ต้องใช้เวลาในการรวบรวมข้อมูล

(2) การศึกษาข้อมูลของชุมชน โดยการสัมภาษณ์เจ้าอาวาส ซึ่ง อาจได้ข้อมูลไม่เพียงพอและไม่ครบถ้วน จึงต้องสัมภาษณ์จากประชาชนในบริเวณรอบวัดเพิ่มเติม

2) การเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยในการพัฒนารูปแบบกฐินปลอดเหล้า

(1) เนื่องจากโลกในยุคโลกาภิวัตน์ มีการสื่อสารกันอย่างไร ้พรมแดน ทำให้วัฒนธรรมต่างประเทศไหลทะลักเข้ามาอย่างรวดเร็ว ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมถูกทำลาย อาหารที่มีอยู่ตามธรรมชาติลดน้อยลงและสูญหายไป ทำให้เงินมีความสำคัญ และเป็นปัจจัยหลักในการดำรงชีพของประชาชน จึงต้องดิ้นรนและแข่งขันกันทำงานเพื่อหาเงินให้ มากขึ้น การเข้าสู่ชุมชนของทีมวิจัย เพื่อสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลซึ่งเป็นผู้ใหญ่บ้าน กำนันหรือผู้นำ ชุมชน จึงต้องใช้เวลาเข้าหรือเย็นที่ผู้ให้ข้อมูลว่างจากการทำงาน โดยเฉพาะเวลาเย็นเป็นเวลาที่มี ความเหมาะสมมากที่สุด

(2) การสื่อสารระหว่างทีมวิจัยกับผู้ให้ข้อมูล ต้องพูดเป็นภาษา ชาวบ้านทำให้การสนทนาพูดกันเป็นกันเองมีความสุข สนุกสนาน ได้ข้อมูลที่เป็นจริง

3) การบันทึกข้อมูลนอกจากการจดบันทึกแล้วต้องใช้เทปบันทึกและ กล้องถ่ายรูป ทำให้ได้ข้อมูลที่ครบถ้วนไม่หลงลืม

6.3.1.6 บทเรียนในการจัดการปัญหา

1) ปัญหาผู้ให้ข้อมูล

(1) ผู้ให้ข้อมูลที่นัดหมายไว้ไม่อยู่ ทำให้ต้องสัมภาษณ์ผู้อื่นแทน ซึ่งอาจจะได้ข้อมูลที่คลาดเคลื่อนได้

(2) ผู้ให้ข้อมูลไม่ยอมให้ข้อมูลที่เป็นจริง เพราะมีความเกรงใจ และคิดว่าถ้าให้ข้อมูลที่เป็นจริงอาจจะกระทบต่อบุคคลอื่น เช่น ปัญหาของชุมชน ปัญหาสุขภาพจิต เป็นต้น จึงต้องให้ข้อมูลที่เป็นลักษณะกลาง ๆ ไม่พลาดไปถึงผู้ใด หรือกลุ่มใด

(3) เจ้าอาวาสซึ่งเป็นผู้ให้ข้อมูล ยังมีความเคารพนับถือกันสูง ตามลำดับพรรษา ดังนั้นเจ้าอาวาสที่มีพรรษาน้อยจึงไม่ค่อยจะแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมมากนัก

2) ปัญหาเกี่ยวกับเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ และประเด็นการสนทนากลุ่ม จึงมีบางส่วนยังไม่ครอบคลุมเกี่ยวกับปัจจัยในการพัฒนารูปแบบกฐินปลอดเหล้าทั้งหมด ทำให้ต้องมีการเพิ่มเติมในบางประเด็นในขณะตอบแบบสอบถาม และขณะที่สัมภาษณ์หรือสนทนากลุ่ม

6.3.2 กำนันผู้ใหญ่บ้านและผู้นำชุมชน

กำนันผู้ใหญ่บ้านและผู้นำชุมชนได้รับการเรียนรู้จากการวิจัยในด้านต่าง ๆ ดังนี้

6.3.2.1 การจัดงานกฐินปลอดเหล้าสามารถลดปัญหาทางสังคมได้มาก โดยเฉพาะปัญหาการทะเลาะวิวาทในชุมชน และปัญหาการเกิดอุบัติเหตุบนท้องถนน ทำให้กำนันผู้ใหญ่บ้านและผู้นำชุมชนมีเวลาในการพัฒนาชุมชนมากขึ้น

6.3.2.2 การเคร่งครัด เอาจริง เอาจังของกำนันผู้ใหญ่บ้านและผู้นำชุมชนสามารถทำให้การจัดงานกฐินปลอดเหล้าได้

6.3.2.3 กำนันผู้ใหญ่บ้านและผู้นำชุมชนควรจะต้องทำตัวเป็นตัวอย่างที่ดี โดยไม่ดื่มเหล้าหรือสนับสนุนให้มีการดื่มเหล้าในงานกฐินอย่างเด็ดขาด

6.3.2.4 กำนันผู้ใหญ่บ้านและผู้นำชุมชนควรปฏิเสธการไปร่วมงานหรือไปเป็นประธานในงานการทอดกฐินหากสืบทราบว่าการดื่มเหล้าในงานกฐินนั้น

6.3.3 ประชาชน และเจ้าภาพกฐิน

ประชาชน และเจ้าภาพกฐินได้รับการเรียนรู้จากการวิจัยในด้านต่าง ๆ ดังนี้

6.3.3.1 ประชาชนและเจ้าภาพกฐินรู้และเข้าใจ คุณค่าของการจัดงานกฐินมากขึ้น ทั้งนี้ จากการชี้แจงของหัวหน้าทีมวิจัยและทีมงานวิจัย ในโอกาสที่ได้เข้าไปร่วมประชุมเพื่อเตรียมการจัดงานกฐินของวัดเป้าหมาย และการแสดงพระธรรมเทศนาของเจ้าอาวาสในโอกาสต่าง ๆ เกี่ยวกับความสำคัญของการทอดกฐิน

6.3.3.2 ประชาชนและเจ้าภาพกฐินรู้และเข้าใจโทษของการดื่มเหล้ามากขึ้น ทั้งนี้จากการชี้แจงเกี่ยวกับโทษของการดื่มเหล้าของทีมวิจัย และการแสดงพระธรรมเทศนาของพระสงฆ์หรือเจ้าอาวาสในโอกาสต่าง ๆ เกี่ยวกับโทษของการดื่มเหล้า

6.3.4 พระสงฆ์

พระสงฆ์ได้รับการเรียนรู้จากการวิจัยในด้านต่าง ๆ ดังนี้

6.3.4.1 การจัดงานกฐินปลอดเหล้า จะต้องได้รับความร่วมมือจากหลายฝ่าย ทั้งผู้นำชุมชน เจ้าภาพกฐิน ผู้ใช้แรงงาน ผู้จำหน่ายเหล้า ผู้ดื่มเหล้า และประชาชนทั่วไป ทั้งนี้โดยมีพระสงฆ์เป็นผู้นำ

6.3.4.2 พระสงฆ์จะต้องสร้างศรัทธาและความเชื่อมั่นให้เกิดขึ้นกับประชาชนอย่างต่อเนื่อง จึงจะสามารถชักนำให้ประชาชนลด ละ เลิกจากการดื่มเหล้าในงานกฐินได้

6.3.4.3 การจัดงานกฐินที่เรียบง่าย เคร่งครัดต่อวินัยสงฆ์และขนบธรรมเนียมประเพณี งดเว้นอบายมุข ไม่ฟุ้งเฟ้อ ย่อมเป็นการสร้างศรัทธาที่ดีให้เกิดขึ้นแก่พระพุทธศาสนาและสืบทอดประเพณีงานทอดกฐินให้ยั่งยืนสืบต่อไป

6.3.4.4 หากมีการปลูกกระแสจัดงานกฐินปลอดเหล้าและจัดงานบุญปลอดเหล้าให้เกิดขึ้นทุกวัด ทุกหมู่บ้าน ก็จะเป็นการส่งเสริม อุปถัมภ์คุ้มครองพระพุทธศาสนาโดยพระสงฆ์ซึ่งเป็นสาวกของพระพุทธเจ้าร่วมกับพุทธบริษัทสี่อีกทางหนึ่ง

6.3.4.5 เชื่อมั่นว่าหากวัดจัดงานกฐินปลอดเหล้าอย่างต่อเนื่องทุกปี จะได้รับความร่วมมือจากทุกฝ่ายในการดำเนินงานของวัดด้วยดี และจะทำให้คนเข้าวัดปฏิบัติธรรมมากยิ่งขึ้น

6.4 ข้อเสนอแนะในการวิจัย

6.4.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

6.4.1.1 ผลการศึกษาสภาพและปัญหาการจัดงานกฐินในจังหวัดเลย พบว่า มีการดื่มเหล้าก่อนวันทอดกฐินในกลุ่มผู้ใช้แรงงาน กลุ่มเจ้าภาพกฐิน กลุ่มนักดื่ม และกลุ่มประชาชนทั่วไป และมีการดื่มเหล้าเพียงเล็กน้อยหลังวันทอดกฐิน ในกลุ่มผู้ใช้แรงงาน และกลุ่มเจ้าภาพกฐิน สำหรับวันทอดกฐินไม่มีการดื่มเหล้า ดังนั้น ส่วนราชการ หน่วยงานหรือผู้เกี่ยวข้องควรมีมาตรการหรือณรงค์ไม่ให้มีการดื่มเหล้าก่อนวันทอดกฐิน โดยเฉพาะกลุ่มเจ้าภาพที่เดินทางไปร่วมทอดกฐิน อาจเกิดอุบัติเหตุในระหว่างเดินทางได้หากมีการดื่มเหล้าหรือดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์

6.4.1.2 ผลการศึกษาและพัฒนารูปแบบกฐินปลอดเหล้าในจังหวัดเลย พบว่า รูปแบบกฐินปลอดเหล้าในจังหวัดเลย ประกอบด้วย พระสงฆ์แสดงธรรม ผู้นำที่จริงจัง กลุ่มพลัง

ร่วมมือ เจ้าภาพถือศรัทธา แรงงานมาด้วยความดี เจ้าหน้าที่บังคับใช้กฎหมาย และหญิงชายรักษาศีล ดังนั้น ส่วนราชการ หน่วยงานหรือผู้เกี่ยวข้องควรมีการกำหนดนโยบายในการให้การสนับสนุน ส่งเสริมให้มีการจัดงานกฐินปลอดเหล้า โดยให้ความสำคัญกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ได้แก่ พระสงฆ์ ผู้นำชุมชน กลุ่มพลังมวลชนต่าง ๆ ในชุมชน คณะเจ้าภาพกฐิน กลุ่มผู้ใช้แรงงาน เจ้าหน้าที่ของรัฐ และนักเรียนนักศึกษาและประชาชนทั่วไปให้มีการจัดกิจกรรมสนับสนุนกฐินปลอดเหล้าให้มากขึ้น

6.4.2 ข้อเสนอแนะทางการปฏิบัติ

6.4.2.1 ผลการศึกษาสภาพและปัญหาการจัดงานกฐินในจังหวัดเลย พบว่า มีการดื่มเหล้าก่อนวันทอดกฐินในกลุ่มผู้ใช้แรงงาน กลุ่มเจ้าภาพกฐิน กลุ่มนักดื่ม และกลุ่มประชาชนทั่วไป และมีการดื่มเหล้าเพียงเล็กน้อยหลังวันทอดกฐิน ในกลุ่มผู้ใช้แรงงาน และกลุ่มเจ้าภาพกฐิน สำหรับวันทอดกฐินไม่มีการดื่มเหล้า ดังนั้น ผู้เกี่ยวข้องกับการจัดงานทอดกฐิน โดยเฉพาะกลุ่มเจ้าภาพกฐินที่เดินทางมาจากต่างถิ่นควรงดการดื่มเหล้าในระหว่างเดินทางไปทอดกฐินและกลับจากการทอดกฐิน สำหรับกลุ่มผู้ใช้แรงงานที่มาช่วยเตรียมสถานที่จัดงานกฐินและเก็บอุปกรณ์ ทำความสะอาดสถานที่จัดงานกฐินก็ไม่ควรดื่มเหล้า นักการเมืองท้องถิ่นก็ไม่ควรสนับสนุนซื้อเหล้าให้ดื่มในงานกฐิน ส่วนในวันทอดกฐินซึ่งไม่มีการดื่มเหล้าก็ควรจะรักษาประเพณีนี้ไว้และสนับสนุน ส่งเสริมให้มีอยู่ตลอดไป

6.4.2.2 ผลการศึกษาและพัฒนาารูปแบบกฐินปลอดเหล้าในจังหวัดเลย พบว่า รูปแบบกฐินปลอดเหล้าในจังหวัดเลย ประกอบด้วย พระสงฆ์แสดงธรรม ผู้นำที่จริงจัง กลุ่มพลังร่วมมือ เจ้าภาพถือศรัทธา แรงงานมาด้วยความดี เจ้าหน้าที่บังคับใช้กฎหมาย และหญิงชายรักษาศีล ดังนั้น ในการจัดงานกฐินปลอดเหล้า ควรให้ความสำคัญกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งหลายด้วยการเปิดโอกาสให้เข้ามามีส่วนร่วม ยกย่องให้กำลังใจและสนับสนุนให้จัดกิจกรรมที่มีประโยชน์ในการจัดงานกฐินปลอดเหล้าให้มากที่สุด

6.4.3 ข้อเสนอแนะทางวิชาการ

6.4.3.1 ผลการศึกษาสภาพและปัญหาการจัดงานกฐินในจังหวัดเลย พบว่า มีการดื่มเหล้าก่อนวันทอดกฐินในกลุ่มผู้ใช้แรงงาน กลุ่มเจ้าภาพกฐิน กลุ่มนักดื่ม และกลุ่มประชาชนทั่วไป และมีการดื่มเหล้าเพียงเล็กน้อยหลังวันทอดกฐิน ในกลุ่มผู้ใช้แรงงาน และกลุ่มเจ้าภาพกฐิน สำหรับวันทอดกฐินไม่มีการดื่มเหล้า ดังนั้น ควรจัดให้มีการให้ความรู้ความเข้าใจแก่ผู้เกี่ยวข้องในการจัดงานกฐินปลอดเหล้า โทษของการดื่มเหล้าก่อนวันทอดกฐิน และแนวทางการแก้ไขปัญหาดังกล่าวก่อนวันทอดกฐิน เป็นต้น

6.4.3.2 ผลการศึกษาศาสนาและพัฒนาารูปแบบกฐินปลอดเหล้าในจังหวัดเลย พบว่า รูปแบบกฐินปลอดเหล้าในจังหวัดเลย ประกอบด้วย พระสงฆ์แสดงธรรม ผู้นำที่จริงจัง กลุ่มพลังร่วมมือ เจ้าภาพถือศรัทธา แรงงานมาด้วยความดี เจ้าหน้าที่บังคับใช้กฎหมาย และหญิงชายรักษาศีล

ดังนั้น ส่วนราชการ หน่วยงานหรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้องควรมีการรณรงค์หรือจัดทำเอกสารเผยแพร่ให้กลุ่มเป้าหมายที่เกี่ยวข้องในการจัดงานกฐินปลอดเหล้า ได้ทราบแนวทางปฏิบัติตนให้ปลอดจากการดื่มเหล้าในงานกฐิน เพื่อให้ได้บุญสูงสุดตามวัตถุประสงค์ของการจัดงานกฐิน

6.4.4 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

6.4.4.1 การวิจัยครั้งนี้ กลุ่มเป้าหมายได้แก่ เจ้าคณะอำเภอ เจ้าอาวาส กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน นายกองค์การบริหารส่วนตำบล นายกเทศมนตรี นักวิชาการและประชาชน ซึ่งอาจได้ข้อมูลไม่ครบถ้วนสมบูรณ์ ในการวิจัยครั้งต่อไป ควรเก็บข้อมูลจากกลุ่มเป้าหมายเพิ่มขึ้น เช่น คณะเจ้าภาพกฐิน ผู้ดื่มเหล้า ผู้จำหน่ายเหล้า นักเรียนและนักศึกษา เป็นต้น

6.4.4.2 การวิจัยครั้งนี้ มีพื้นที่การวิจัยในวัดเป้าหมาย ครอบคลุมทั้ง 14 อำเภอของจังหวัดเลย ซึ่งเป็นข้อมูลในภาพกว้าง ดังนั้นในการวิจัยครั้งต่อไป ควรกำหนดพื้นที่การวิจัยเป็นการเฉพาะในพื้นที่อำเภอใดอำเภอหนึ่ง หรือวัดใดวัดหนึ่งที่น่าสนใจ

6.4.4.3 การวิจัยครั้งนี้ เป็นการพัฒนารูปแบบกฐินปลอดเหล้าในจังหวัดเลย ในการวิจัยครั้งต่อไป ควรมีการพัฒนารูปแบบงานบุญปลอดเหล้าในจังหวัดเลย หรือการพัฒนารูปแบบงานประเพณีปลอดเหล้าในจังหวัดเลย หรืองานมงคล อวมงคลอื่น ๆ ในชุมชน

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- การบริหารงาน. (2553). ค้นเมื่อ 1 กรกฎาคม 2553 จาก <http://www.hrtotai.com>.
- การปกครอง, กรม. (2550). **จำนวนราษฎร ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2551**. ค้นเมื่อ 1 กรกฎาคม 2552 จาก http://www.dopa.go.th/stat/y_stat.html.
- กฤษ ม่วงศรี. (20 กรกฎาคม 2552). ประชาชนตำบลวังสะพุง อำเภอวังสะพุง จังหวัดเลย. สัมภาษณ์.
- โกมลศักดิ์ ไตรพิน. (18 มิถุนายน 2552). ผู้นำชุมชนเทศบาลเมืองเลย จังหวัดเลย. สัมภาษณ์.
- โกมินทร์ พลเทศา. (12 มิถุนายน 2552). ผู้นำชุมชนอำเภอภูเรือ จังหวัดเลย. สัมภาษณ์.
- จักรกฤษณ์ สุขยิ่ง. (2551). **พฤติกรรมกรบริโภคแอลกอฮอล์ของคนไทย**.
- จันทร์เพ็ญ ชานนตรี. (2550). **การพัฒนารูปแบบการแก้ไขปัญหา ในชุมชนศรีมงคล อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น พ.ศ. 2550**.
- จันทา วงษ์ศรี. (13 มิถุนายน 2552). กำนันตำบลผาอินทร์แปลง อำเภอเอราวัณ จังหวัดเลย. สัมภาษณ์.
- แจ่มศรี พรามนิล. (15 กันยายน 2552). ทายาทของวัดพุทธาราม อำเภอท่าลี่ จังหวัดเลย. เวทีวิพากษ์.
- ฉลาม หงส์ทอง. (15 กันยายน 2552). นายกองค์การบริหารส่วนตำบลจอมศรี อำเภอเชียงคาน จังหวัดเลย. เวทีวิพากษ์.
- ฉวี วงศ์กิตตะ (16 ธันวาคม 2552). ผู้ทรงคุณวุฒิในพื้นที่อำเภอนาด้าง. สัมภาษณ์.
- ชมพู จันทะคุณ. (14 กรกฎาคม 2552). ผู้นำชุมชนบ้านนาท่อน ตำบลนาพึง อำเภอนาแห้ว จังหวัดเลย. สัมภาษณ์.
- ชาติชาย จิตรอารีย์. (15 กันยายน 2552). นายกองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหมาน อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย. เวทีวิพากษ์.
- เชิด ไช้โหวะสิงห์. (13 มิถุนายน 2552). ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 3 ตำบลหนองคัน อำเภอภูหลวง จังหวัดเลย. สัมภาษณ์.
- ญาดา วิทยาพันธ์ประชา. (2550). **การรับรู้ การจดจำได้ และทัศนคติของเยาวชนต่อกิจกรรมเพื่อสังคม ของธุรกิจเครื่องดื่มแอลกอฮอล์**.
- แต้ม วงศ์อุปปะ. (10 มิถุนายน 2552). ประชาชนหมู่ที่ 11 ตำบลนาด้าง อำเภอนาด้าง จังหวัดเลย. สัมภาษณ์.
- ถ่วง กมลรัตน์. (23 ธันวาคม 2552) ผู้ทรงคุณวุฒิในอำเภอนาแห้ว. สัมภาษณ์.
- ทองคำ บุตรวาปี. (1 มิถุนายน 2552). ประชาชนบ้านปากนา ตำบลหนองหิน อำเภอหนองหิน จังหวัดเลย. สัมภาษณ์.
- ทองสง่า ฟ่องแผ้ว. (24 กันยายน 2550). **โครงการ ลด ละ เลิก เหล้า จังหวัดมหาสารคาม**.

ทวิ ชันทศิริ. (22 กรกฎาคม 2552). ผู้นำชุมชนบ้านห้วยบ่อจีน ตำบลห้วยบ่อจีน อำเภอปากชม
จังหวัดเลย. สัมภาษณ์.

ธงชัย สิงห์อุดม. (29 กันยายน 2553). อาจารย์วิทยาลัยสงฆ์เลย. เวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้.

ธีระวัฒน์ เจริญชัยรัตน์ และคณะ. (2552). การแก้ไขปัญหาเยาวชนที่มีพฤติกรรมในการดื่มเครื่องดื่ม
แอลกอฮอล์ในกลุ่มเยาวชนรูปแบบ I love model.

นพดล เฉลยหา. (22 กรกฎาคม 2552). ผู้ใหญ่บ้านหมู่ 2 ตำบลผาขาว อำเภอผาขาว จังหวัดเลย.
สัมภาษณ์.

นวลใจ วัฒนกุล. (2551). องค์การปฏิบัติงานแก้ไขปัญหาเหล้าและความรุนแรงในครอบครัว.
สัมภาษณ์.

นิทัศน์ ศรีโชติรัตน์. (2552). สัมภาษณ์.

นิพนธ์ พัวพงศกร และคณะ. (2548). พัฒนารูปแบบเพื่อป้องกันการดื่มสุราและเครื่องดื่ม
แอลกอฮอล์.

บังอร สุปรีดาและคณะ. (2551). การมีส่วนร่วมของชุมชนเพื่อลดการดื่มและการดูแลผู้มีปัญหา
จากการดื่มสุรา.

บัวพาน ยศปัญญา. (23 ธันวาคม 2552). ผู้ทรงคุณวุฒิ ในอำเภอด่านซ้าย. สัมภาษณ์.

บัณฑิต ศรีไพศาล, ข่าวดสด, 14 พฤษภาคม 2552, สถิติการดื่มสุราของคนไทย

บ้านเฮา. ค้นเมื่อ 2 สิงหาคม 2552. จาก www.banhua.com.

บุญถนอม ศรีคำมา. (22 มิถุนายน 2552). ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 2 ตำบลนาโปล อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย.
สัมภาษณ์.

บุญรอด แก้วอาษา. (2 มิถุนายน 2552). กำนันตำบลนาดอกคำ อำเภอนาดัง จังหวัดเลย. สัมภาษณ์.

บุญโฮม เทพนาทิม. (18 กรกฎาคม 2552). ผู้นำชุมชนตำบลนาด้วง อำเภอนาดัง จังหวัดเลย. สัมภาษณ์.

ประจักษ์ โพธิ์ประชา. (29 กันยายน 2553). อาจารย์พิเศษวิทยาลัยสงฆ์เลย. เวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้.

ประพนธ์ นนทโคตร. (15 กันยายน 2552). นายกองค์การบริหารส่วนตำบลนาพึง อำเภอนาแห้ว
จังหวัดเลย. เวทีวิพากษ์.

ประพนธ์ พลอยพุ่ม. (15 กันยายน 2552). ประธานสภาวัฒนธรรมจังหวัดเลย. เวทีวิพากษ์.

ประหยัด จันดาหาร. (12 มิถุนายน 2552). ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 4 ตำบลนาพึง อำเภอนาแห้ว จังหวัดเลย.
สัมภาษณ์.

ประหยัด ยนต์พันธ์. (18 กรกฎาคม 2552). ผู้นำชุมชนตำบลวังสะพุง อำเภอวังสะพุง จังหวัดเลย.
สัมภาษณ์.

ปองพล ราชพรหมมา. (29 กันยายน 2553). นักวิชาการซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาเอก ของมหาวิทยาลัย
ราชภัฏสวนสุนันทา. เวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้.

ปาน ศรีบุรินทร์. (18 กรกฎาคม 2552). ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 1 ตำบลห้วยบ่อซืน อำเภอปากชม จังหวัดเลย.
สัมภาษณ์.

พระครูภิธรรมนิเทศ. (25 มิถุนายน 2552). เจ้าอาวาสวัดเอราวัณพัฒนาราม. สัมภาษณ์.

พระครูประภัสสรสิริคุณ. (27 มิถุนายน 2552). เจ้าคณะอำเภอนาแห้ว. สัมภาษณ์.

พระครูปริยัติกิจพิมล. (29 กันยายน 2553). เจ้าคณะตำบลเมือง. เวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้.

พระครูปริยัติกิจวรวัฒน์. (25 มิถุนายน 2552). รองเจ้าอาวาสวัดศรีบุญเรือง. สัมภาษณ์.

พระครูปริยัตยาทร. (29 กันยายน 2553). เจ้าคณะตำบลน้ำสวย. เวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้.

พระครูปริยัติวิชิตคุณ. (27 มิถุนายน 2552). เจ้าอาวาสวัดศรีภูกระดังพัฒนาราม. สัมภาษณ์.

พระครูพัฒนาวิริยาภรณ์. (22 ธันวาคม 2552). เจ้าอาวาสวัดศรีวังลาน. สัมภาษณ์.

พระครูพิสิฐกิตติคุณ. (15 มิถุนายน 2552). เจ้าอาวาสวัดคอยสวรรค์. สัมภาษณ์.

พระครูวิรวงศ์วิวัฒน์. (26 กรกฎาคม 2552). เจ้าอาวาสวัดวีรราษฎร์บำรุง. สัมภาษณ์.

_____. (31 กรกฎาคม 2552). เจ้าอาวาสวัดวีรราษฎร์บำรุง อำเภอนาด้วง จังหวัดเลย. สันทนากลุ่ม.

พระครูศรีธีราภรณ์. (14 กรกฎาคม 2552). เจ้าอาวาสวัดวาริสาร. สัมภาษณ์.

พระครูศรีรัตนาลังการ. (22 มิถุนายน 2552). เจ้าอาวาสวัดโพธิ์ชัย. สัมภาษณ์.

พระครูสุทธรรมาภินันท์. (31 กรกฎาคม 2552). เจ้าอาวาสวัดศรีสุวรรณนาราม อำเภอวังสะพุง
จังหวัดเลย. สันทนากลุ่ม.

พระครูสุวรรณคุณาสัย. (26 มิถุนายน 2552). เจ้าอาวาสวัดสมศักดิ์พัฒนาราม อำเภอผาขาว จังหวัดเลย.
สัมภาษณ์.

พระครูสิริปัญญาวิสุทธิ. (12 มิถุนายน 2552). เจ้าอาวาสวัดศรีคุณเมือง อำเภอเชียงคาน จังหวัดเลย.
สัมภาษณ์.

พระครูสิริมังคโลภาส. (15 กันยายน 2552). เจ้าคณะอำเภอวังสะพุง จังหวัดเลย. เวทีวิพากษ์.

พระครูสิริวงษ์. (29 มิถุนายน 2552). เจ้าอาวาสวัดศรีหนองหิน อำเภอหนองหิน จังหวัดเลย.
สัมภาษณ์.

พระครูโสภิตธรรมาภิรมย์. (21 ธันวาคม 2552). เจ้าอาวาสวัดศรีชมชื่น อำเภอนาแห้ว จังหวัดเลย.
สัมภาษณ์.

พระครูอินทสารวิจักษ์. (15 กันยายน 2552). รองเจ้าคณะอำเภอปากชม จังหวัดเลย. เวทีวิพากษ์.

พระครูโอภาสปัญญาจารย์. (30 กรกฎาคม 2552). เจ้าอาวาสวัดป่าศรีสว่างธรรม อำเภอปากชม
จังหวัดเลย. สัมภาษณ์.

_____. (31 กรกฎาคม 2552). เจ้าอาวาสวัดป่าศรีสว่างธรรม อำเภอปากชม จังหวัดเลย. สันทนากลุ่ม.

พระประกาย เทชปญโญ. (12 มิถุนายน 2552). เลขานุการเจ้าคณะอำเภอท่าลี่. สัมภาษณ์.

พระปลัดภานุภัทร. (4 กรกฎาคม 2552). พระลูกวัดศรีภูหลวง. สัมภาษณ์.

พระพุทธศาสนาแห่งชาติ, สำนักงาน. (2552). **กฐินทาน**. ค้นเมื่อ 31 สิงหาคม 2552, จาก

<http://www.onab.go.th/>

- พระไพโรจน์ธรรมภรณ์. (30 มิถุนายน 2552). เจ้าอาวาสวัดศรีบุญเรือง. สัมภาษณ์.
- พระมหาพุทธชัย โอภาโส. (18 มิถุนายน 2552). พระลูกวัดศรีชมชื่น. สัมภาษณ์.
- พระมหาวาส อนาลโย. (15 กันยายน 2552). รองเจ้าคณะอำเภอภูกระดึง. เวทีวิพากษ์.
- พระมหาสมชาย ฐานวุฑโฒ. (2533). **มงคลชีวิต ฉบับทางก้าวหน้า**. รุ่งศิลป์การพิมพ์ (1977).
- พระมหาแสง อภิวันโณ. (22 ธันวาคม 2552). เจ้าอาวาสวัดลาดปู่ทรงธรรม. สัมภาษณ์.
- พระสุวรรณธีรจารย. (21 มิถุนายน 2552). เจ้าอาวาสวัดศรีวิชัยนาราม. สัมภาษณ์.
- พระอธิการพีระพงษ์ จนทรมโม. (9 กรกฎาคม 2552). เจ้าอาวาสวัดพุทธาราม. สัมภาษณ์.
- พระอธิการวิเชียร ผาสุโก. (2552). สัมภาษณ์.
- พลั้งจิต. (2552). **ความเป็นมาของสุรา**. ค้นเมื่อ 31 สิงหาคม 2552. จาก <http://www.plungjit.com>
- พิทักษ์ บัวระภา. (19 กรกฎาคม 2552). ผู้นำชุมชนตำบลเลยวังไสย์ อำเภอภูหลวง. สัมภาษณ์.
- พิทยา คำภู่อ่อน. (12 มิถุนายน 2552). ประชาชนชาวอำเภอปากชม จังหวัดเลย. สัมภาษณ์.
- พิมพ์ภา เตชะกมลสุข. (2552). **การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์กับอุบัติเหตุบนท้องถนน**.
- พิศณุ คล้ายทิม. (29 กันยายน 2553). ผู้ประสานงานเครือข่ายองค์กรงดเหล้าจังหวัดเลย. เวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้.
- ไพรัช สมทรัพย์. (3 ตุลาคม 2552). สัมภาษณ์.
- มัทนา พุกษะรัตนนท์. (2552). **ทิศทางการพัฒนาคุณภาพสุราชุมชน**. ค้นเมื่อ 31 สิงหาคม 2552. จาก <http://lab.excise.go.th/group1/spirit/smean.htm>
- มูลนิธิธรรมวิหาร พระภาสกร ภูริวิฑฒโน ภาวิไล. (2552). **วิธีสร้างบุญบารมี พระนิพนธ์ในสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก องค์ที่ 19 วัดบวรนิเวศวิหาร**. บริษัท พิมพ์สวย จำกัด. กรุงเทพมหานคร.
- โรงพยาบาลเลย. (2552). **ข้อมูลการเกิดอุบัติเหตุ**. <http://www.loeih.com/>
- ละมัย ยศปัญญา. (15 กันยายน 2552). เจ้าหน้าที่เทศบาลเมืองเลย. เวทีวิพากษ์.
- ยุทธนา วงศ์โสภ. (29 กันยายน 2553). นักวิชาการและนักวิจัย. เวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้.
- ยุทธศิลป์ ป่านภูมิ. (19 ธันวาคม 2552). ผู้ทรงคุณวุฒิในเขตอำเภอผาขาว. สัมภาษณ์.
- วรากรณ์ สามโกเศศ. (2548). **ทำอย่างไรดีกับการดื่มสุราของสังคม**. มติชนรายวัน, 7 เมษายน พ.ศ. 2548 ปีที่ 28 ฉบับที่ 9889.
- วรวิภา หล้าทุม. (15 กันยายน 2552). ครู โรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา วัดศรีวิชัยนาราม. เวทีวิพากษ์.
- วารสารสาธารณสุขมูลฐานภาคใต้. (2543). **รูปแบบการมีส่วนร่วมของชุมชนในการส่งเสริมสุขภาพ**.

ปีที่ 14 ฉบับที่ 3 เมษายน-มิถุนายน 2543.

วิชัย จินดาเหม. (29 กันยายน 2553). ผู้สื่อข่าวหนังสือพิมพ์ข่าวสดประจำจังหวัดเลย. เวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้.

วิรัตน์ ชามาตย์. (20 ธันวาคม 2552). ผู้ทรงคุณวุฒิของอำเภอภูเรือ. สัมภาษณ์.

วิรัตน์ พิมพ์. (18 กรกฎาคม 2552). ผู้นำชุมชนตำบลวังสะพุง อำเภอวังสะพุง จังหวัดเลย. สัมภาษณ์.

ศักดิ์ สวัสดิ์. (22 มิถุนายน 2552). ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ 1 ตำบลท่าลี่ อำเภอท่าลี่ จังหวัดเลย. สัมภาษณ์.

ศุภโชค พลดาหาญ. (15 กันยายน 2552). รักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดเลย. เวทีวิพากษ์.

ศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดเลย. (2541). สมบัติเมืองเลย. เลย : รุ่งแสงธุรกิจการพิมพ์.

สถาบันธัญญารักษ์. (2549). รูปแบบการลดอันตรายจากการดื่มสุรา(หยุดก่อนเมา)ของพนักงานโรงงานในจังหวัดปทุมธานี.

สมจิต แสนพิสุทธิพงศ์. (15 กันยายน 2552). ประชาชนอำเภอเอราวัณ จังหวัดเลย. เวทีวิพากษ์.

สมาน ชัชวาลย์. (1 มิถุนายน 2552). ประชาชนในเขตเทศบาลเมืองเลย จังหวัดเลย. สัมภาษณ์.

สุกั ย์ปัญญ. (14 กรกฎาคม 2552). ประชาชนตำบลนาพึง อำเภอนาแห้ว จังหวัดเลย. สัมภาษณ์.

สุบัน สาสสมักร. (21 กรกฎาคม 2552). ประชาชนตำบลเชียงคาน อำเภอเชียงคาน จังหวัดเลย. สัมภาษณ์.

สุรยุทธ์ จุลานนท์. (11 ตุลาคม 2549). นายกรัฐมนตรี. แดงข่าว.

โสวิท ผดุงสิทธิ. (21 ธันวาคม 2552). ผู้ทรงคุณวุฒิอำเภอปากชม. สัมภาษณ์.

สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ. (2552). ค้นเมื่อ 22 มีนาคม 2552 จาก

<http://www.thaihealth.or.th/>

สำนักงานจังหวัดเลย. (2552). ประวัติจังหวัดเลย. ค้นเมื่อ 13 กรกฎาคม 2552 จาก

<http://www.loei.go.th/>

สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดเลย. (2552). ข้อมูลวัดจังหวัดเลย. ค้นเมื่อ 9 เมษายน 2552 จาก

<http://www.praputloei.com/>.

สำนักงานพาณิชย์จังหวัดเลย. (2552). ข้อมูลเศรษฐกิจการค้าจังหวัดเลย ปี 2552.

สำเนียง แก้วกัลยา. (15 กันยายน 2552). ประชาชนอำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย. เวทีวิพากษ์.

แสวง สาระสิทธิ์. (29 กันยายน 2553). นักวิชาการ. เวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้.

หนังสือพิมพ์ไทยโพสต์. (3 เมษายน 2548). เหล้า...ภัยร้ายครอบครวั.

หนังสือพิมพ์สยามรัฐออนไลน์ และแนวหน้าออนไลน์. (27 ธค. 2549). การศึกษาผลกระทบของ

เหยื่อจากการขับขี่ยานขณะเมาสุราเพื่อหามาตรการป้องกันแก้ไขปี 2549 :กรณีศึกษา

ผู้พิการจากอุบัติเหตุ.

หลิน มั่นมา. (14 กรกฎาคม 2552). ผู้นำชุมชนตำบลแสงภา อำเภอนาแห้ว จังหวัดเลย. สัมภาษณ์.

ห้างสรรพสินค้าสยามกัณฑ์. (2552). เดือนสิบเอ็ดเสร็จธุระพระพรษาชาวประชาแข่งแซ่แท้กัณฑ์.

ค้นเมื่อ 25 กรกฎาคม 2552, จาก <http://www.sangkapan.com/katin2009.htm>.

อุดร อินทะจร. (14 กรกฎาคม 2552). ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 2 ตำบลบุสม อำเภอเชียงคาน จังหวัดเลย. สัมภาษณ์.

เสียง อาจแก้ว. (15 กันยายน 2552). นายกเทศมนตรีตำบลนาดอกคำ. เวทีวิพากษ์.

LIFESTYLE. (2552). **ประเภทของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์**. ค้นเมื่อ 25 สิงหาคม 2552 จาก

http://writer.dek-d.com/kream_us/story/view.php?id=360012

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสำรวจข้อมูลบริบทของวัดและชุมชน

โครงการวิจัย เรื่อง การพัฒนารูปแบบกลไกปลอดเหล้าในจังหวัดเลย

สำรวจวันที่.....เดือน.....พ.ศ.

ข้อมูลวัด

1. ชื่อวัด.....ที่ตั้งวัด หมู่ที่.....ตำบล.....
อำเภอ.....รหัสไปรษณีย์.....โทรศัพท์.....
2. นาม ฉายา เจ้าอาวาส.....อายุ.....พรรษา.....
3. จำนวนพระสงฆ์.....รูป จำนวนสามเณร.....รูป แม่ชี.....คน เด็กวัด.....คน
4. สร้างวัดเมื่อ พ.ศ. ตั้งวัดเมื่อ พ.ศ.รับพระราชทานวิสุงคามสีมา พ.ศ.
5. พื้นที่วัดไร่.....งาน.....ตารางวา
6. เสนาสนะภายในวัด ประกอบด้วย
☐ อุโบสถ
☐ กุฏิหลัง
☐ ศาลาการเปรียญ.....หลัง
☐ หอฉัน
☐ หอระฆัง
☐ เจดีย์, มณฑป
☐ วิหาร
☐ พิพิธภัณฑ
☐ อาคารเรียน
☐ อื่น (ระบุ).....
7. ชื่อองค์กร มูลนิธิ สมาคม กองทุน ฯลฯ ที่ตั้งอยู่ในวัดและหน่วยงานรับผิดชอบ
7.1หน่วยงานรับผิดชอบ.....
7.2หน่วยงานรับผิดชอบ.....
7.3หน่วยงานรับผิดชอบ.....
7.4หน่วยงานรับผิดชอบ.....
8. กิจกรรมที่วัดจัดเป็นประจำและต่อเนื่อง
8.1
8.2
8.3

9. ทำเนียบเจ้าอาวาสวัด

รูปที่	ชื่อ-ฉายา	พ.ศ.
1		
2		
3		
4		
5		
6		
7.		
8		
9		
10		

10. งานประจำปีของวัด (ระบุชื่องานและช่วงเวลาจัดงาน)

10.1	
10.2	
10.3	
10.4	
10.5	

11. ปัญหาและความต้องการของวัด

11.1	
11.2	
11.3	
11.4	
11.5	

12. ข้อมูลอื่นๆ ของวัด (ระบุ)

12.1	
12.2	
12.3	
12.4	
12.5	

ข้อมูลชุมชน

13. ประชาชนในชุมชนที่ตั้งวัด มีจำนวนประมาณ.....คน ชาย.....คน หญิงคน
เป็นพุทธศาสนิกชน ประมาณ.....%
14. ประชาชนในชุมชนส่วนมากอพยพหรือย้ายถิ่นฐานมาจากที่ใด
14.114.214.3
15. ประชาชนในชุมชนส่วนมากมีการศึกษาในระดับ.....
16. ประชาชนในชุมชนส่วนมากประกอบอาชีพอะไร
16.116.2 16.3
17. ประชาชนในชุมชนมีรายได้เฉลี่ยต่อคนต่อเดือน ประมาณเท่าใด
☐ ต่ำกว่า 2,000 บาท
☐ 2,001 – 5,000 บาท
☐ 5,001 – 10,000 บาท
☐ มากกว่า 10,000 บาท
18. ประเพณีที่สำคัญในชุมชนมีอะไรบ้าง
 18.1
 18.2
 18.3
19. ปัญหาในชุมชนมีอะไรบ้าง
 19.1
 19.2
 19.3
20. ความต้องการของชุมชนมีอะไรบ้าง
 20.1
 20.2
 20.3

.....ผู้ให้ข้อมูล

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. 2552

แบบสัมภาษณ์

การพัฒนารูปแบบกฐินปลอดเหล้าในจังหวัดเลย

วัตถุประสงค์ของการสัมภาษณ์ เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการจัดงานกฐินในจังหวัดเลย

ชุดที่ 1 สำหรับกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้นำชุมชนและประชาชนในจังหวัดเลย

ส่วนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับการสัมภาษณ์

1. สัมภาษณ์วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....เวลา.....น.
2. สถานที่ให้สัมภาษณ์.....

ส่วนที่ 2 ข้อมูลส่วนตัวของผู้ให้สัมภาษณ์

1. ชื่อผู้ให้สัมภาษณ์.....
() กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน () ผู้นำชุมชน () ประชาชน
2. ที่อยู่.....
3. อายุ.....ปี

ส่วนที่ 3 ประเด็นการสัมภาษณ์

1. จากสภาพการจัดงานกฐินของทุกปีที่ผ่านมา ท่านคิดว่า ในก่อนวันทอดกฐินมีการดื่มเหล้ากันหรือไม่ ถ้าดื่มส่วนมากเป็นกลุ่มใด ทำไมจึงต้องดื่ม

.....

.....

.....

2. จากสภาพการจัดงานกฐินของทุกปีที่ผ่านมา ท่านคิดว่า ในวันทอดกฐินมีการดื่มเหล้ากันหรือไม่ ถ้าดื่มส่วนมากเป็นกลุ่มใด ทำไมจึงต้องดื่ม

.....

.....

.....

3) จากสภาพการจัดงานกฐินทุกปีที่ผ่านมา ท่านคิดว่า หลังวันทอดกฐินมีการดื่มเหล้ากันหรือไม่ ถ้าดื่มส่วนมากเป็นกลุ่มใด ทำไมจึงต้องดื่ม

.....

.....

.....

แบบสัมภาษณ์

ชื่อโครงการวิจัย การพัฒนารูปแบบกฐินปลอดเหล้าในจังหวัดเลย

วัตถุประสงค์ของการสัมภาษณ์ เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการจัดงานกฐินในจังหวัดเลย

ชุดที่ 2 สำหรับพระสังฆาธิการในวัดป่าหมายและผู้ทรงคุณวุฒิในจังหวัดเลยที่เข้าร่วมงาน

ทอดกฐินปี 2552 ของวัดป่าหมาย

ส่วนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับการสัมภาษณ์

1. สัมภาษณ์วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....เวลา.....น.
2. สถานที่ให้สัมภาษณ์.....

ส่วนที่ 2 ข้อมูลส่วนตัวของผู้ให้สัมภาษณ์

1. ชื่อผู้ให้สัมภาษณ์.....
() พระสังฆาธิการ () ผู้ทรงคุณวุฒิ
2. ที่อยู่.....
3. อายุ.....ปี

ส่วนที่ 3 ประเด็นการสัมภาษณ์

1. จากการรณรงค์ใช้รูปแบบกฐินปลอดเหล้าในวัดป่าหมายของจังหวัดเลยในปี 2552 นี้ ท่านเห็นว่า ก่อนวันทอดกฐินมีการดื่มเหล้ากันหรือไม่ ถ้ามีการดื่มเหล้ากันส่วนมากเป็นชนกลุ่มใด และท่านทราบหรือไม่ว่าทำไมจึงต้องดื่มเหล้า

.....

.....

2. จากการรณรงค์ใช้รูปแบบกฐินปลอดเหล้าในวัดป่าหมายของจังหวัดเลยในปี 2552 นี้ ท่านเห็นว่า วันทอดกฐินมีการดื่มเหล้ากันหรือไม่ ถ้ามีการดื่มเหล้ากันส่วนมากเป็นชนกลุ่มใด และท่านทราบหรือไม่ว่าทำไมจึงต้องดื่มเหล้า

.....

.....

3) จากการรณรงค์ใช้รูปแบบกฐินปลอดเหล้าในวัดป่าหมายของจังหวัดเลยในปี 2552 นี้ ท่านเห็นว่า หลังวันทอดกฐินมีการดื่มเหล้ากันหรือไม่ ถ้ามีการดื่มเหล้ากันส่วนมากเป็นชนกลุ่มใด และท่านทราบหรือไม่ว่าทำไมจึงต้องดื่มเหล้า

.....

.....

ประเด็นการสนทนากลุ่ม

ชื่อโครงการวิจัย การพัฒนารูปแบบกฐินปลอดเหล้าในจังหวัดเลย

1. วัตถุประสงค์ของการสนทนากลุ่ม เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการจัดงานกฐินในจังหวัดเลย
2. กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ เจ้าอาวาสในจังหวัดเลย จำนวน 14 อำเภอ ๆ ละ 1 รูป รวม 14 รูป
3. วัน เดือน ปี ที่สนทนากลุ่ม วันที่.....เวลา.....ถึง.....
4. สถานที่สนทนากลุ่ม
5. ประเด็นสนทนากลุ่ม

5.1 จากสภาพการจัดงานกฐินของทุกปีที่ผ่านมา ท่านคิดว่า ก่อนวันทอดกฐินมีการดื่มเหล้ากันหรือไม่ ถ้ามีการดื่มเหล้ากันส่วนมากเป็นชนกลุ่มใด ทำไมจึงต้องดื่มเหล้า เพราะเหตุใด

.....

.....

5.2 จากสภาพการจัดงานกฐินของทุกปีที่ผ่านมา ท่านคิดว่า วันทอดกฐินมีการดื่มเหล้ากันหรือไม่ ถ้ามีการดื่มเหล้ากันส่วนมากเป็นชนกลุ่มใด ทำไมจึงต้องดื่มเหล้า เพราะเหตุใด

.....

.....

5.3 จากสภาพการจัดงานกฐินของทุกปีที่ผ่านมา ท่านคิดว่า หลังวันทอดกฐินมีการดื่มเหล้ากันหรือไม่ ถ้ามีการดื่มเหล้ากันส่วนมากเป็นชนกลุ่มใด ทำไมจึงต้องดื่มเหล้า เพราะเหตุใด

.....

.....

ประเด็นการจัดเวทีวิพากษ์

ชื่อโครงการวิจัย การพัฒนารูปแบบกฐินปลอดเหล้าในจังหวัดเลย

1. วัตถุประสงค์ของการสนทนากลุ่ม เพื่อศึกษาและพัฒนารูปแบบกฐินปลอดเหล้าในจังหวัดเลย
2. กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ เจ้าคณะอำเภอ นักวิชาการ นายกเทศมนตรี/นายกองค์การบริหารส่วนตำบล และประชาชนใน 14 อำเภอของจังหวัดเลย อำเภอละ 4 รูป/คน รวมจำนวน 56 รูป/คน
3. วัน เดือน ปี ที่จัดเวทีวิพากษ์ วันที่.....เวลา.....ถึง.....
4. สถานที่จัดเวทีวิพากษ์.....
5. รายชื่อผู้เข้าร่วมเวทีวิพากษ์
 - 5.1 ชื่อ.....ตำแหน่ง.....
 - 5.2 ชื่อ.....ตำแหน่ง.....

ฯลฯ

6. ประเด็นการจัดเวทีวิพากษ์

6.1 รูปแบบกฐินปลอดเหล้าในวัดของจังหวัดเลยที่ดีควรมีลักษณะอย่างไร และควรประกอบด้วยปัจจัยอะไรบ้าง

.....

6.2 รูปแบบกฐินปลอดเหล้าในวัดของจังหวัดเลยโดยยึดผู้นำชุมชนเป็นศูนย์กลางควรมีลักษณะอย่างไร และควรประกอบด้วยปัจจัยอะไรบ้าง

.....

6.3 รูปแบบกฐินปลอดเหล้าในวัดของจังหวัดเลยโดยยึดเจ้าอาวาสเป็นศูนย์กลางควรมีลักษณะอย่างไร และควรประกอบด้วยปัจจัยอะไรบ้าง

.....

6.4 รูปแบบกฐินปลอดเหล้าในวัดของจังหวัดเลยโดยยึดเจ้าอาวาสและผู้นำชุมชนเป็นศูนย์กลางควรมีลักษณะอย่างไร และควรประกอบด้วยปัจจัยอะไรบ้าง

.....

6.5 รูปแบบกฐินปลอดเหล้าในวัดของจังหวัดเลยโดยยึดการมีส่วนร่วมของชุมชนเป็นศูนย์กลางควรมีลักษณะอย่างไร และควรประกอบด้วยปัจจัยอะไรบ้าง

.....

6.6 รูปแบบกฐินปลอดเหล้าในวัดของจังหวัดเลยโดยยึดผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกภาคส่วนเป็นศูนย์กลางควรมีลักษณะอย่างไร และควรประกอบด้วยปัจจัยอะไรบ้าง

.....

ประเด็นการจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้

ชื่อโครงการวิจัย การพัฒนารูปแบบกฐินปลอดเหล้าในจังหวัดเลย

1. วัตถุประสงค์ของการจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพื่อศึกษาและพัฒนารูปแบบกฐินปลอดเหล้าในจังหวัดเลย
2. กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ พระสังฆาธิการ จำนวน 5 รูป นักวิชาการ จำนวน 5 คน นายกเทศมนตรี/นายกองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 5 คน ประชาชน จำนวน 5 คน และทีมวิจัย 5 คน รวมจำนวน 25 รูป/คน
3. วัน เดือน ปี ที่จัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ วันที่.....เวลา.....ถึง.....
4. สถานที่จัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้
5. รายชื่อผู้เข้าร่วมเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้
 - 5.1 ชื่อ.....ตำแหน่ง.....
 - 5.2 ชื่อ.....ตำแหน่ง.....

ฯลฯ

6. ประเด็นการจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้

6.1 นำเสนอผลการรณรงค์ใช้รูปแบบกฐินปลอดเหล้าในจังหวัดเลย ปี 2552 ของวัดเป้าหมาย

.....

.....

6.2 รูปแบบกฐินปลอดเหล้าในจังหวัดเลยที่ดีควรมีลักษณะอย่างไร และควรประกอบด้วยปัจจัยอะไรบ้าง

.....

.....

6.3 จะนำรูปแบบกฐินปลอดเหล้าในจังหวัดเลยไปขยายผลได้อย่างไร

ร.....

.....

.....

ภาคผนวก ข ภาพกิจกรรม

ภาพกิจกรรม

ภาพประกอบที่ 72 การวิพากษ์รูปแบบกฐินปลอดเหล้าในจังหวัดเลย ณ ห้องประชุมศรีอรรถเมธี
วัดศรีวิชัยนาราม อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย

ที่มา: สัทธกร อ้วนศิริ (15 กันยายน 2552)

ภาพประกอบที่ 73 คณะเจ้าภาพกฐินรับประทานอาหารปลอดเหล้า ณ ศาลาเทศบาลตำบลหนองหิน
ก่อนวันทอดกฐินของวัดศรีหนองหิน อำเภอหนองหิน จังหวัดเลย

ที่มา: สัทธกร อ้วนศิริ (18 ตุลาคม 2552)

ภาพประกอบที่ 74 ผู้มาร่วมงานฉลององค์กฐินที่บ้านเจ้าภาพก่อนนำไปทอดกฐิน ณ วัดวีรราษฎร์บำรุง
อำเภอหาดฉาง จังหวัดเลย
ที่มา: สัทธกร อ้วนศิริ (18 ตุลาคม 2552)

ภาพประกอบที่ 75 นายอุดมศักดิ์ จรกิจ รองผู้ว่าราชการจังหวัดเลย ร่วมกับเจ้าภาพถวายจตุปัจจัย
ไทยธรรมแด่พระสงฆ์ ในงานทอดกฐินปลอดเหล้าในจังหวัดเลย ณ วัดโพธิ์ชัย
อำเภอด่านซ้าย จังหวัดเลย
ที่มา: สัทธกร อ้วนศิริ (2552)

ภาพประกอบที่ 76 คณะเจ้าภาพทอดกฐินปลอดเหล้าในจังหวัดเลย ณ วัดศรีคุณเมือง อำเภอเชียงคาน
จังหวัดเลย

ที่มา: สัทธกร อ้วนศิริ (2552)

ภาพประกอบที่ 77 ดร.สัทธกร อ้วนศิริ ผู้วิจัยเป็นเจ้าภาพทอดกฐินปลอดเหล้าในจังหวัดเลย
ณ วัดศรีหมื่น ตำบลนาพึง อำเภอนาแห้ว จังหวัดเลย

ที่มา: ปัญญพร อ้วนศิริ (2552)

ภาพประกอบที่ 78 ชาวบ้านช่วยกันเผาและปลอกข้าวหลาม เพื่อใช้ในการต้อนรับและเป็นของฝากแก่
คณะเจ้าภาพในการจัดงานกฐินปลอดเหล้าของวัดศรีชมชื่น ตำบลนาพึง อำเภอนาแก้ว จังหวัดเลย

ที่มา: สัทธกร อ้วนศิริ (2552)

ภาพประกอบที่ 79 ชาวบ้านฟ้อนรำกันอย่างสนุกสนานในขบวนแห่กฐินเข้าวัดป่าศรีสว่างธรรม ตำบล
ห้วยบ่อซืน อำเภอปากชม จังหวัดเลย

ที่มา: ปัญญาพร อ้วนศิริ (2552)

ภาพประกอบที่ 80 คณะเจ้าภาพกฐินดูการแสดงเล่นฟิดาโบนอย่างสนใจ ณ วัดโพธิ์ชัย อำเภอคำชะอี
จังหวัดเลย
ที่มา: สัทธกร อ้วนศิริ (2552)

ภาพประกอบที่ 81 ทีมวิจัยนำเสนอรายงานความก้าวหน้าการวิจัย ณ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย
อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย
ที่มา: สัทธกร อ้วนศิริ (2552)

ภาคผนวก ค ประวัตินักวิจัย

ประวัตินักวิจัย

1. ดร.สิทธิกร อ้วนศิริ

วัน เดือน ปีเกิด	6 พฤษภาคม 2502
สถานที่เกิด	อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย
วุฒิการศึกษา	ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (ปร.ด. ยุทธศาสตร์การพัฒนาภูมิภาค) มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย
ตำแหน่งปัจจุบัน	นักวิชาการศาสนา ชำนาญการพิเศษ
สถานที่ทำงาน	สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดเลย ศาลากลางจังหวัดเลย

2. พระมหาศรีไพร กิตติมโน

วัน เดือน ปีเกิด	2 มกราคม 2504
สถานที่เกิด	อำเภอด่านซ้าย จังหวัดเลย
วุฒิการศึกษา	ปริญญาศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (ศน.ม. ศาสนศึกษา) มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
ตำแหน่งปัจจุบัน	ผู้อำนวยการศูนย์บริการวิชาการ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง
สถานที่ทำงาน	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย

3. นายปองพล ราชพรมมา

วัน เดือน ปีเกิด	6 ธันวาคม 2502
สถานที่เกิด	อำเภอด่านซ้าย จังหวัดเลย
วุฒิการศึกษา	ปริญญารัฐศาสตรมหาบัณฑิต (ร.ม. รัฐศาสตร์)มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
ตำแหน่งปัจจุบัน	เจ้าพนักงานปกครอง ชำนาญการ
สถานที่ทำงาน	ที่ทำการปกครองจังหวัดเลย ศาลากลางจังหวัดเลย

4. ค.ต.กิตติคุณ สิทธิทองหลาง

วัน เดือน ปีเกิด	14 มิถุนายน 2506
สถานที่เกิด	อำเภอเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย
วุฒิการศึกษา	ปริญญานิติศาสตรบัณฑิต (นบ.นิติศาสตร์)มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช
ตำแหน่งปัจจุบัน	ผบ.หมู (ป)
สถานที่ทำงาน	สถานีตำรวจภูธรเมืองเลยอำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย

5. นางนิวา คณะศิริวงศ์

วัน เดือน ปีเกิด	23 กุมภาพันธ์ 2509
สถานที่เกิด	อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย
วุฒิการศึกษา	ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (ศส.ม. ยุทธศาสตร์การพัฒนา) มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย
ตำแหน่งปัจจุบัน	พยาบาลวิชาชีพ ชำนาญการ
สถานที่ทำงาน	โรงพยาบาลนาด้วง อำเภอนาด้วง จังหวัดเลย

6. นางชนกภรณ์ สิทธิทองหลาง

วัน เดือน ปีเกิด	8 มกราคม 2511
สถานที่เกิด	อำเภอท่าลี่ จังหวัดเลย
วุฒิการศึกษา	ปริญญาครุศาสตรบัณฑิต (ค.บ. สังคมศึกษา) สถาบันราชภัฏเลย
ตำแหน่งปัจจุบัน	นักวิชาการศาสนา ชำนาญการ
สถานที่ทำงาน	สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดเลย ศาลากลางจังหวัดเลย อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย

7. นางปัญญาพร อ้วนศิริ

วัน เดือน ปีเกิด	21 สิงหาคม 2511
สถานที่เกิด	อำเภอนาแห้ว จังหวัดเลย
วุฒิการศึกษา	ปริญญาศิลปศาสตรบัณฑิต (ศส.บ. การจัดการทั่วไป) สถาบันราชภัฏเลย
ตำแหน่งปัจจุบัน	เจ้าพนักงานการเงินและบัญชี ชำนาญงาน
สถานที่ทำงาน	สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดเลย ศาลากลางจังหวัดเลย อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย

8. นายประพนธ์ นนทะโคตร

วัน เดือน ปีเกิด	7 มีนาคม 2588
สถานที่เกิด	อำเภอนาแห้ว จังหวัดเลย
วุฒิการศึกษา	ปริญญาครุศาสตรบัณฑิต (ค.บ.)
ตำแหน่งปัจจุบัน	นายกองค์การบริหารส่วนตำบลนาพึง
สถานที่ทำงาน	องค์การบริหารส่วนตำบลนาพึง อำเภอนาแห้ว จังหวัดเลย